

Fallskjermhopper med benbrudd

«Kidnappet» og bragt til sykehus i Bodø

— Vi må da ta vare på klubbmedlemmene våre, særlig når de har fått problemer, sier formannen i Bodø Fallskjermklubb, Per Arne Jeremiasen som nylig har vært med på en regulær «kidnapping» av et av medlemmene som etter et benbrudd var havnet på et mindre sykehus nord i landet.

Benbruddet hadde vedkommende påført seg etter et dristig fallskjermut- sprang og han ble innlagt på nevnte sykehus, men ingenting ble gjort med

ham. Legene var tydeligvis i tvil om hva som skulle gjøres med ham, tiden gikk og fallskjermhopperen var mildest talt fortvilet. Men hjelpen var underveis fra Bodø. Klubbledelsen «stormet» sykehuset, kjørte ut pasienten i sengen ut på gangen og mens sykepleierne halte i motsatt retning forlangte klubbledelsen å få utlevert pasientens klær. Det ble nektet, men karene visste råd,

for i bilen hadde de med en hopperdress. Denne ble pasienten iført, og for full fres bar det mot Bodø og ifølge pasienten selv — not redningen.

Men innen de fikk forlate sykehuset der nord, måtte de skrive under på at de overtok ethvert ansvar for pasientens ve og vel, og dokumentet ble undertegnet. Straks pasienten var innbragt på Nordland sentralsykehus, ble han gipsset og var i går å se «for egen maskin» i sykehuskorridorene.

«Kidnapping» av fallskjermhopper

Hr. redaktør!

Deres avis av 15. okt. 77 inneholder en artikkel om kidnapping av en fallskjermhopper med benbrudd fra et «mindre sykehus nord i landet».

Da det er nokså påfallende hvilket sykehus dette må gjelde, artikkelen inneholder en nokså fantastisk historie, som etter kontroll av de faktiske forhold, har lite med virkeligheten å gjøre, ber jeg om å få komme med noen utfyllende opplysninger om det faktiske hendelsesforløp.

Den omtalte pasient ble innlagt her ved sykehuset 9/9-77. Han ble behandlet overensstemmende med god, kirurgisk praksis. Den fol-

gende dag henvendte 4 mann seg til sykepleierne på avdelingen hvor han ble forpleiet og anmodet, etter konferanse med vedkommende pasient om overflytning til Bodø. I den anledning henvendte ansvarshavende sykepleier seg til ansvarshavende lege som anbefalte å ta kontakt med sykehuset i Bodø for å informere om sykehuset hadde anledning til å overta pasienten for videre behandling.

I påvente av bekreftelse av dette, begjærte imidlertid pasienten seg utskrevet, hvilket ble etterkommet etter at han undertegnet et brev om at han gjorde dette frivillig og med overtakelse av ansvar for eventuelle uheldige følger. Heretter ble han utskrevet.

Det er grunn til å påpeke at den i artikkelen opptredende formann for Bodø Fallskjermklubb neppe har noen

anledning til å «kreve» utlevering av en pasient fra et sykehus om enn pasienten måtte være medlem av ovennevnte klubb.

Likeledes ble hans klær utlevert da pasienten dro herfra.

Slik jeg har kunnet bringe hendelsesforløpet på det rene her ved sykehuset, synes det som om ovennevnte artikkel gir et urealistisk bilde av hendelsesforløpet. Noen grunn til overdreven dramatikk, kidnapping eller annen bortførelsestaktikk skulle vel neppe være nødvendig ved noe sykehus her i landet.

Dersom ovennevnte artikkel inneholder reelle opplysninger, må en anta at det foreligger flere straffbare forhold, og det ville da være naturlig om dette ledet til politianmeldelse.

I håp om at dette kan klargjøre saken noe nærmere, tegner jeg

Jan Due
Major, Overlege/TMS.

=====

FALLSKJERMSEKSJONEN

NORGES LUFTSPORTSFORBUND

Nr.4.1977 5. årgang

FRITT-FALL

=====

1000 HOPP!

Til høyre ser vi Tom Skogsberg, Drammen FSK, på sitt hopp nr 1000. Bildet er tatt av P.O.Pahr over Torp den 14. august i år. Hva er mer naturli for en stil hopper enn å feire en slik begivenhet med et RW-hopp? Og en begivenhet var det virkelig: Tom har aldri opplevet et reservetrekk eller hatt andre uhell siden han begynte å hoppe i 1969. Som tenkt så gjort. Klubbkamerater fra Drammen skulle selvsagt sørge for at dette ble et minne for livet, og med stor optemisme planla man en sekser med kamera-mann eller "God-Flicker". Allerede lørdag den 13. gjennomgikk Tom og PO bakketreningen hvor Tom ble instruert i å gå som 2'er. Søndag var løftet klart, PO 1'er, Tom nr 2, videre Runar Krøs, Jan Hansen, Wigulf Schøl-larsen og Chris Cornell. Til tross for at et råskinn presset seg foran Tom i ex-iten, gikk det hele fint, og på bildet ser du fin-fin kjøring av Tom. Jan Hansen sørget for 3er, men så begynte moroa. Skjelden har man sett makan! En flygende smådjevle pilte under oss, uten en tett sammenkroket stilhopper hadde vi aldri kommet på rett kjølgiggen. Like etterpå var Krisa ute og gikk på nytt, eller rettere sagt, den satte seg på PO's rygg! Men, men, enten nå folk var rustne eller PR-kåte etter å komme innenfor motorkameraets søker, var det virkelig et minne for livet.

Trollstafetten

Bedre sent enn aldri..... Resultatlista kom desverre litt for sent for å være med i forrige Fritt Fall. Noen fakta om den berømte og nå tradisjon-elle Trollstafetten:

Vinnere av Stortrolla: I.Olsen og P.Lindal
Vinnere av Mellomstetrolla: S.Bjelland og L.Aasheim.
Vinnere av Småttrolla: E.Ness og M.Helgerud

I alt stilte 40 deltagere, og RW Club Nimbus fikk gjennomført 160 hopp fra kl.1100 til kl.1815!

Dommere var Helge Sandnes og Eilif Ness. HFL var krykkegående A-hopper Mikalsen. Det ble brukt 2 fly: LN-TSB og LN-ICK, og som de fleste nå vet så eies begge disse av RW Club Nimbus.... Pølse og brus på feltet selvfølgelig. To mann slo foten, derav PO vår kjære spalterredaktør. En reserve ved Chris Cornell, og tre mann mistet strømpen fra skjermen ved åpning. Gunne Nordskog mistet hjelmen i åpningen, men veier sikkert 120kg, og da blir det jo litt av en åpningsjokk.....!

FRITT-FALL

FALLSKJERMKLUBBER I NORGE:

ANDØYA FSK, v/Torbjørn Haugen, Helmer Hansens vei 11, 9480 Andenes.
ASKER & BÆRUM FSK, v/Form. Tom Moberg, Kullebunnveien 8, 1370 Asker.
BERGEN FSK, 5069 Bergen Lufthavn.
BODØ FSK, v/Form. Per A. Jeremiassen, Roald Amundsensvei 12, 8000 Bodø.
CINCLUS FSK, 2770 Jaren.
DRAMMEN FSK, Boks 2106, Strømsø, 3001 Drammen.
GRENLAND FSK, v/Gunleik T. Lindheim, 3810 Gvarv.
HA-G-L FSK, v/ Arne Smebold, Bjørkan, 2390 Moelv.
HARSTAD FSK, Boks 890, 9401 Harstad.
IKAROS FSK, Boks 14, 1405 Langhus.
KIRKENES FSK, v/Iver Bye, GSV, Boks 130, 9901 Kirkenes.
KJEVIK FSK, v/ P.O.Baarli, Harald Hårfagresvei 4, 4600 Kristiansand S.
NIMBUS FSK, Boks 3, 1580 Rygge.
NTH FSK, Stud post 243, 7034 Trondheim-NTH.
OSLO FSK, Postboks 3836 Ullevål Hageby, Oslo 8.
PEGASUS FSK, Boks 30, 2201 Kongsvinger.
STAVANGER FSK, Boks 712, 4001 Stavanger.
TROMS FSK, Boks 200, 9201 Bardufoss.
VESTERÅLEN FSK, v/form Arvid Olsen, 8470 Bø i Vesterålen.
ØRLAND FSK, v/lit. Per Knutsen, Adm.gr., Ørland Flystasjon, 7130 Brekstad.

Saksbehandlingsadresser:

Henvendelser til Fallskjermseksjonen/NLF rettes til:
TOR GUNDERSEN, Overlege Kindts gt.4, 7000 Trondheim.
Telf. 0800-1600: (075) 35550.

Der det gjelder rutinemessige henvendelser, bes disse rettet til arbeidsutvalgets formann:
HELGE SANDNES, boks 12, 1580 Rygge.
Telf. 0830-1530:(032) 60040 linje 277.

Henvendelser til Konkurransekomiteen:
KJELL GRANBAKKEN, Boks 15, 2151 Årnes.
Telf priv: (02) 989000 linje 3664.

Henvendelser til Fagkomiteen (dispensasjonssaker, uhellsrapporter etc):
FINN OVE GAASØY, Klosterhaugen 7, 5000 Bergen.

Henvendelser vedrørende materiellspørsmål, typegodkjenning etc, skjer som før til Materiellsjefen: EILIF NESS, Boks 343, 1601 Fredrikstad.
Telf. (032) 11942.

FALLSKJERM SEKSJONEN:

FORMANN:
TOR GUNDERSEN
NESTFORMANN:
HELGE SANDNES
SEKRETÆR
BJØRN BAKKE
MEDLEMMER:
LARS THOEN
TOROLF PAULSHUS
VARAMENN:
EILIF NESS
GUNNAR THOMSEN

Henvendelser om sertifikater, lisenser og tilhørende skjemaer, samt NOTAM søknader:
NORSK AERO KLUBB
Nedre Slottsgate 17, OSLO 1.

barndomshjemmet til D-101. Der var det badstu og pils, og forventningene var store da vi tidlig på kvelden krøp til køys.

Neste morgen var vi i gang 0830 og takk og pris været var kjempebra. Litt etter var flyet der og vi linet opp første løft. Flyet steg som en heis den, og etter 12 minnutter var vi i 13 000 fot. Det var 16 seter ombord så alle satt komfortabelt. Døra bak på hekken ble ikke åpnet før vi var på run, så godt og varmt var det også.

Følelsen når 16 mann stablet opp bak på "tail-gate" kan ikke beskrives, det må oppleves, spesielt for de som aldri har hoppet fra noe større enn en 206. Her må nevnes at midt blant alle hane-kyllinger var det ei hane også, nemlig en dame med bein i nesa og så videre, med navn Lisbeth Berger.

Einar spottet, det gjorde han forresten på alle løftene, og han og Bent gikk som flotere på de første løftene.

OK, ut bar det med hele bølgen,

Asbjørn Pettersen og Kjell Holmby var vant til hverandre og laget bra Base-Pin. Etterhvert som formasjonen bygde seg opp var det en masse folk som gikk under, men de viste bra disiplin og holdt seg unna. Da vi brøt var stjerna fortsatt på bare 7 mann med et par like utenfor. Vi mente jo at åtteren var like innenfor rekkevidde, men 7-manns var allikevel størst til nå i Nord-Norge, så vi var fornøyd foreløbig.

Utover lørdag ble det tre løft til, alle fra 13 000 fot med diverse om-skiftninger i oppstablingen, men noe åtter ble det ikke den dagen. Derfor var forventningene på lørdagskveld enda større. Vår nye tigergutt fra Vesterålen var missfornøyd med hoppdressen sin; han gikk under hele tiden, så på lørdagskveld da alle vi andre satt i stua og koste oss, satt han på kjøkkenet med en gammel håndsveivet Husquarna og sydde for harde livet! Og det hjalp faktisk, neste dag gikk han i hvertfall ikke under!

Hvorfor jeg kalte ham "tigergutt" er at han hoppet sitt jomfruhopp den 29. mai i år, og fikk C-sertifikat (C-245) den 20. oktober i år! (Bra Jonny, stå på!)

På søndag ville vår herre ikke samarbeide lenger, skydekket ble lavere og lavere. Første løft kom i 10 000 fot, og det ble det nærmeste vi kom en 8-manns. Det skulle være en 8-manns snowflake og 8de mann hadde grep i benet til sin mann, men kom seg ikke skikkelig på plass før vi brøt. Neste løft kom bare i 7000, og det ble en 6er av det. Dette ble også dagens siste RW-løft.

Vel, vel, og så videre: Status etter denne samlingen ble da fem stk 7-manns og en 6-manns og mye "stort" fly-erfaring. Samlingen må karakteriseres som vellykket, så når verste vinteren er over skal vi gjøre det igjen.

Neste SKYVAN-BOOGIE blir i mai-78 og vil bli kungjort lang tid i forveien. Til slutt vil jeg som utenforstående få berømme hoppfeltorganiseringen på Bardufoss som var meget bra. Vi så det i påsken-77 og det var enda bedre nå. Klubben stiller med plenty pakke duker, nok for alle. Siden sist har de også fått opp klubb-hytta på feltet hvor vi kunne få kjøpt kaffe, kjøtt-suppe osv, takket være noen utmerkede funksjonærer. Innkvarteringen var under denne samlingen ordnet på et samfundshus, så der var det visstnok plenty overkapasitet denne gang. Alt i alt ligger det meget vel til rette for større samlinger på Bardufoss, så vi drar gjerne dit en gang iblant. Vi regner med noen større deltagelse på neste Skyvan-boggie ærede gutter og jenter innen rekkevidde! Ellers blir påske boggien etter mønster av påsken-77. Vel møtt, og hold koken vinteren igjennom.....

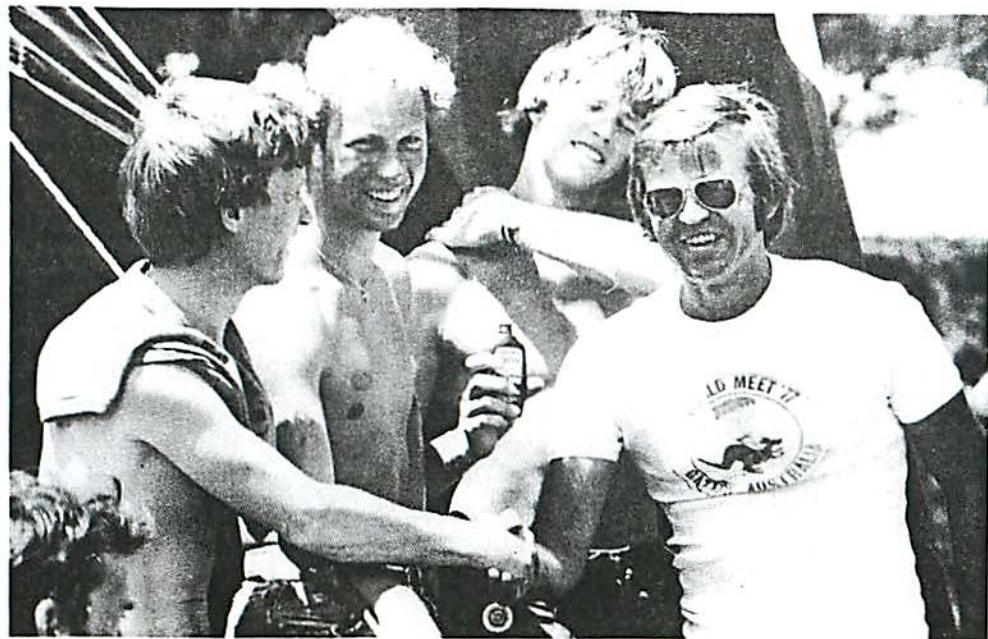

BAKKETRENING PÅ FELTET. DETTE LØFTET BLE PLANLAGT SOM EN 16 MANNS CLUSTER! FOR Å HA NOE Å GÅ PÅ!

en bronsemedalje i 8-er og en 5-te plass i 4-er i Queensland Championships helgen 12-13 november. USA og Sverige vant hver sin øvelse. Vi traff også igjen Roger Hull, som sommeren 76 besøkte Trøndelag og Østlandet sammen med Skratz Garrison. I år hoppet han på det amerikanske åtterlaget og hadde i løpet av sesongen logget over 500 hopp. Roger var også besatt av Kalott-RW basillen. Med over 250 kalott-RW hopp fra 10000 fot behersket han dette godt, noe vi fikk demonstrert hver gang han var i lufta. Etter råd og instruksjon fra Roger ble det til og med en del fruktbare forsøk og hooker i den norske leiren også, forøvrig var dette en populær aktivitet blant de fleste nasjoner.

Vi fikk under oppholdet se mye nytt utstyr. Para Flites nyeste firkant, Strato-Flyer, var gjev. Av nye og interessante rigger kan nevnes: Mini SST med pull-out pilot og R-3 kalottkvikklåser, Tom Claesson rigg med R-3 og "Hand Deploy", og de Canadiske riggene uten navn, sydd av en av hopperne på laget og utstyrt med "Pull out" og R-3. Disse riggene var alle sydd for Flyer og var små og elegante. Franskmenne var alene om frontmonterte reserver.

I løpet av oppholdet gjorde vi fremskritt i 8-er, men missforståelser og kommunikasjonsproblemer i formasjonene var sjenerende. Under Queensland mesterskapet glimtet vi imidlertid til med 4 formasjoner på 50 sekunder, og treningen gikk såpass bra at til og med B.J.Worth ga oss kompliment for god RW... Engelskmennene brukte video, et apparatur vi også fikk prøve. Opptageren var utstyrt med en 800mm linse montert parallellt med en 10x25 kikkert. Dette var så koblet direkte på kikkertens stativ. Forstørrelsen var fin, men den direkte mekaniske følgingen av hopperne var for dårlig. Siktesystemet var også dårlig da det var vanskelig å finne igjen formasjon en om operatøren først mistet den, og med denne linsen var det fort gjort. Stativet ble for spinkelt, og opphenget umuliggjorde følging av fly og hopperne om disse passerte nær eller over zenit. Interessen for å bruke systemet ble etterhvert så stor at de dessverre måtte avslå assistanse...

LARS SÆTHER, NORSK-AUSTRALIER FRA ORKDALEN I TRØNDELAG, SOM HOPPET I NTH FSK EN HEL VINTER, KOM 900 KM FRA SIDNEY FOR Å TREFFE OSS. SOM LESER AV FRITT-FALL VISSTE HAN OM VÅRT BESØK. HYGGELIG BESØK! Foto: SOTOLF

Cinclus Klubben har ialt 28 NAK registrerte medlemmer og disse har hittil i år hoppet 326 hopp. Det har vært avholdt 2 kurs der ialt 8 elever ble utdannet. Det er særlig nykommerne som har gjort seg bemerket, og i Dag Rennings Minnekonkurranse i pres kl. II vant Jon A. Monsen med Geir Trulsrud som nr 2. Ellers vant B.E. Haugsbakken kombinert i Østlandsmesterskapet. Det er verdt å merke seg at klubben har gått til innkjøp av eget fly, en C-185, LN-TSM, som kostet den nette sum av kr. 105 000,-. For å holde hodet over vannet i 1978 må det hoppes max, samtidig som Cinclus vil samarbeide med HAGL som er uten fly. Ved årsmøtet den 11. november ble følgende styre valgt: Formann: Jon Arild Monsen, nestform: Odd Ulnes, Kasserer: Gunnar Haakenstad, sekr: Bjørn Hagen, styremedlem: Eva Myhre, og HI: Iver Haugsbakken.

Troms

Vel sessongen går mot slutten og når dette leses er vel mørketiden over oss. Året 1977 har vel vært det mest begivenhetsrike året i klubbens historie. Ca 1500 hopp, nesten 1000 mer enn årsrekorden tidligere, 7 deltagere i NM med 3. og 4. plass, 5-manns klubb stjerne, RW boogie i påsken, Skyvan samling i oktober firkant-pres kurs i september, ny landingsgrop ferdig i august, nytt klubbhus klart i oktober! Pitten og klubbhuset forøvrig etter meget sterk dugnad fra medlemmene. Vi har et godt miljø i klubben nå, med filmkvelder, faste samlinger hver fredag osv. Organiseringen av feltet har vel også gjort sitt: landingsgropa, pakkeplassen, klubbhuset og flyet, alt innen for en diameter på 150 meter. Det som nå gjenstår før neste sesong er natthopp, jubileumsfest, hovedkontroll av utstyret og nytt elevkurs. Klubben er i rute, vi har nå en stamme som nok vil la høre fra seg. Nesten 100 hoppere har hoppet i Troms FSK i år, på gjensyn i 78!

Primus motor i klubbhusdugnad
Jan Erik Hansen og medhjelper
Falstad i full sving en sen
kveldestime med malerarbeide.

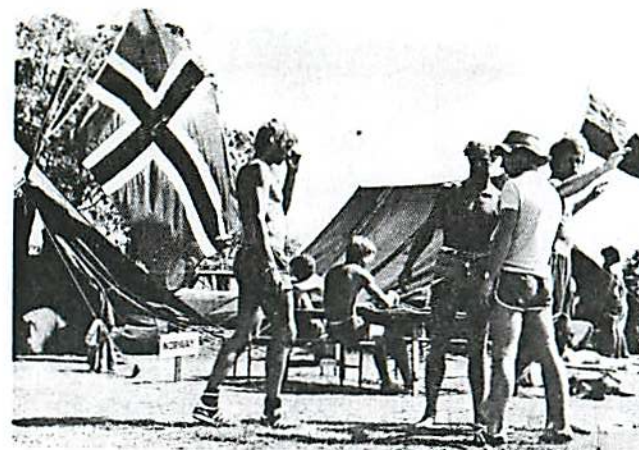
Nimbus

RW-Club Nimbus lever opp til sitt rykte som god RW-Club. Et godt eksempel på dette er at JENS MARTIN BREKKE fra Nesodden og medlem av Nimbus på sitt hopp nr. 29 den 26/12-77, var med i en 6-manns stjerne! Det ble hoppet fra 10 000 fot og fra en C-206, LN-IKO, en av Nimbusmaskinene. Formasjonen satt i 4500 fot, og øvrige deltagere inn var i rekkefølge Lars Nossen, Roy Torgeirson, Henning Gundersen, Jan Botten og Terje Torgeirson, alle fra Nimbus. Det hører også med til historien at Brekke fra før har 1 - en hook-up bare! Det er vel til å forstå at interessen hos ham er på topp. Vennlig hilsen Terje Torgeirson, D-153, Sekretær/Nimbus.

STOR MELDING FRA NIMBUS!!!!

Søndag den 25/9 kl 1630 lagde vi NORGES FØRSTE KLUBB-10 MANNS STJERNE!!! Vi hoppet fra 10 000 fot med våre to maskiner IKC og TSB i formasjon. Rekkefølge inn i formasjonen: Henning Gundersen, Terje Torgeirson, Roy Torgeirson, Brede Andersen, Lars Jacob Coucheron-Aamot, Bent Laursen, Ellif Ness, Jan Botten, Lars Thoen, og tiende mann inn Peter Ness. Formasjonen ble holdt i 6-7 sekunder. Hilsen Lars Thoen, D-35. Red: Vi må bare gi oss over og gratulere! Og Peter som for bare noen år siden ikke kunne hoppe i det hele tatt, men satt og pakket skjermen min på Jarlsberg!

KLUBB-NYTT

EN TELT TIL HVER NASJON. HER ER DET NORSKE FIRER-LAGET UNDER BAKKE TRENING. FOTO: LARS THOE

inntrykk av å være solid organisert hvor deltagere til en hver tid ble tatt godt vare på. Maten var førsteklasse og hopperne fikk alltid varsel i god tid om løft og innlastning. Gjennom VM-avisa som ble gitt ut hver dag ble vi løpende informert om alt som rørte seg i VM-leiren.

Konkurransen startet grytidlig tirsdag morgen. Etter var første øvelse og ble avløst av firer

etter tre omganger. Det ble tidlig stor spredning nedover på resultatlisten selv om det i begge øvelser alltid var trangt i teten. I 3dje omgang scoret Frankrike 6 p. og gjorde derved krav på verdensrekord for lengste åttersekvens (50 sek). Vest-Tyskland gjentok bragden i 5te omgang, begge meget sterke RW-prestasjoner! Sverige åpnet best i 4-er og ledet forran Canada til 5te omgang. Canadiere gjorde da ialt 17 formasjoner fra 9000 fot før de brøt. De fikk 13 poeng innenfor tiden (35 sek) mot svenskenes 10. Med uoffisiell verdensrekord i lomma gikk de opp i teten og beholdt posisjonen ut mesterskapet. Omgang 5 var nr.8 av de faste formasjonene og ble snart kilde til utallige diskusjoner.

USA's 4-er hoppet meget ugjevnt og fikk aldri den store driven. Av tradisjonelle grunner ventet man at USA stilte blant favorittene, men de viste allerede under treningen i Caloundra overraskende svake resultater. Vest-Tyskland leverte derimot fin hopping, noe som til slutt gav en tredje plass og bronse-medalje.

Etter å ha sett USA-4 i aksjon regnet mange med at Frankrike-4 ville bli Sveriges hardeste konkurrent, men her var heller ikke alt på topp. Det ble med en sjette plass. Men hvem hadde vel hørt om RW-hopping i Venezuela??? Deres firer hoppet også ujevnt, men godt nok til å kile seg inn mellom USA og Frankrike.

Norge fikk aldri til det helt store under mesterskapet. Til det ble vi for mye hemmet av småfeil som bare kan bøtes på ved mere og jevnere trening. Rent teknisk står vi ikke dårlig rustet, men på grunn av lite samtrening er det dårlig fatt med rutine og "samtank". Vest-Tyskland, som stilte med et rent militær-lag, hadde over 500 treningshopp bare i år! Mange av Canadiere hadde over 400 hopp i 77. Det engelske 8-er laget hadde vel 120 samhopp i løpet av høsten med amerikaneren Graig Frunk, en ikke helt ukjent RW-kapasitet, som trener...

MEET DIRECTOR DAVID MILLARD PÅ BESØK I DEN NORSKE LEIREN. DAVID SEES HELT TIL VENSTRE.

FOTO: LARS THOEN.

Fatalities

continued

Fatalities by Cause and Experience Level, 1976

	1-24	25-74	75-199	200-499	500+	UKN	TOT
I. Collisions					1	1	2
II. Pull Problems	2	5					8
A. No Pull	2	3					
B. Pull Too Low		2				1	
III. Malfunction Main	9	3	4	10	3	1	30
A. No Breakaway	8		1	3	2		
1. No Reserve Pull	3				1		
2. Reserve Pulled Too Low	2						
3. Reserve Entanglement	3		1		1		
B. Breakaway	1	3	3		1	1	
1. No Reserve Pull		1	1	2			
2. Reserve Pulled Too Low		2	2	4			
3. Reserve Entanglement					1		
4. Reserve Malfunction	1			1			
IV. Landing Problems	4						4
A. Landing Impact							
B. Drowning	3						
C. Electrocution	1						
V. Other	4						4
A. Breakaway Good Main	1						
1. Reserve/Ripcord Entanglement	1						
B. Total on Static Line	3						
1. No Reserve Pull	3						
VI. Parachute Deployed in A/C						1	1
VII. AOD Could Affect Outcome	8	5	2	6	3		
IX. AOD Worn But Not Function	1	1					
1. AOD Cable Pulled				1			

TOTAL FATALITIES THIS REPORT 49

Fatalities by Experience Level, 1966-1976

	'66	'67	'68	'69	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76
1-24 jumps	15	14	7	13	14	17	19	14	15	14	21
25-74 jumps	3	3	6	6	5	7	3	7	4	7	8
75-199 jumps	3	16	6	6	1	6	4	8	2	10	4
200+ jumps	4	13	4	1	7	8	9	15	9	10	13
Unknown	3	0	0	1	2	0	0	0	2	0	3

Total	28	46	23	37	29	38	35	44	32	41	49
Student Deaths (less than 25 jumps)	54%	30%	30%	35%	48%	45%	54%	32%	46%	34%	42%

Fatalities by Cause 1966-1976

	'66	'67	'68	'69	'70	'71	'72	'73	'74	'75	'76
Collisions											
In Freefall	4	0	4	6	1	3	2	7	0	4	2
or on Opening	4	4	4	10	5	2	4	4	2	9	4
No Pull	0	4	3	0	5	5	3	4	4	3	4
Low Pull											
Malfunction											
Main With											
Reserve Problems	8	17	9	19	14	17	20	23	18	18	30
Landing Impact	0	1	1	1	2	1	1	0	0	1	0
Drowning	5	17	2	1	2	6	2	3	1	2	3
Electrocution	0	0	0	0	0	2	3	0	2	1	1
Other	7	3	0	0	0	0	0	2	5	2	5
TOTAL	28	46	23	37	29	36	35	44	32	41	49*

*There are 54 reported fatalities for 1976. The 49 reported here are the only ones that have completed the USPA system.

PARACHUTIST/November 1977

BREAK AWAY!

from your present canopy releases. Your local rigger can make your present harness much safer in just minutes by installing R 3 canopy releases. R 3 kit with instructions in stock at Parachute Associates for \$17.00 post paid. Also in stock ready to ship: the STRATO FLYER canopy! (send for free pamphlet) STRATO FLYER with bag \$525.00 post paid. STRATO CLOUD canopy \$650.00 post paid. Call us for all your skydiving needs: Goggles, helmets, logbooks, instruments, Para Foils, Dyna Soar II jumpsuits, Eagle jumpsuits, everything! We will buy government surplus equipment also.

We Service What We Sell!

PARACHUTE ASSOCIATES INC.
145 Ocean Ave. P.O. Box 811
Lakewood, New Jersey 08701
(201) 367-7773

sport jumpers who know sport gear

2nd WORLD PARACHUTING CHAMPIONSHIPS IN RELATIVE WORK OFFICIAL RESULTS

8-MAN EVENT													4-MAN EVENT												
Country	Place	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total	Country	Place	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Total
U.S.A.	1	3	4	5	4	5	5	5	4	3	4	42	Canada	1	8	6	4	6	13	9	8	7	7	5	73
Germany F.R.	2	4	4	5	4	6	4	2	5	4	3	41	Sweden	2	9	6	4	7	10	7	7	6	8	7	71
France	3	4	3	6	4	5	3	3	4	3	4	39	Germany F.R.	3	8	5	5	5	8	5	6	3	7	5	58
Canada	4	4	4	5	4	5	4	2	4	2	4	38	U.S.A.	4	7	5	2	4	9	7	6	3	7	5	55
Australia	5	3	3	2	4	4	4	3	5	4	3	35	Venezuela	5	7	3	3	4	6	8	7	5	6	4	53
Great Britain	6	2	3	4	3	3	3	1	1	1	2	27	France	6	7	4	3	5	3	6	8	5	6	4	51
Norway	7	2	2	2	2	3	1	2	2	1	1	18	Great Britain	7	6	4	4	3	3	6	5	5	5	4	45
Switzerland	8	2	0	2	2	3	1	2	1	1	2	16	Norway	8	5	4	3	2	4	4	4	4	4	4	38
Netherlands	9	1	1	1	2	3	1	0	1	1	1	12	Australia	8	4	4	2	4	3	1	5	5	6	4	38
New Zealand	10	3	1	1	1	1	0	2	1	1	0	11	New Zealand	10	7	0	2	4	3	4	6	2	4	4	36

OVERALL CHAMPIONSHIP		
Place	Country	Total of Placings
1	Canada	5
2	Germany F.R.	5
3	U.S.A.	5
4	France	9
5	Australia	13
6	Great Britain	13
7	Norway	15
8	Switzerland	16
9	New Zealand	16
10	Netherlands	20

38 + 73 = 111
41 + 58 = 99
42 + 55 = 97
39 + 51 = 90
35 + 38 = 72
27 + 45 = 72
18 + 38 = 56
16 + 35 = 51
11 + 36 = 47
12 + 34 = 46

MEDALJEVINNERNE I 8-ER. BAK
T.V. VEST TYSKLAND, FRANKRIKE
TIL HØYRE, OG USA FORAN.

OVERALL CHAMPIONSHIP

Place	Country	Total of Placings
1	Canada	5
2	Germany F.R.	5
3	U.S.A.	5
4	France	9
5	Australia	13
6	Great Britain	13
7	Norway	15
8	Switzerland	19
9	New Zealand	20
10	Netherlands	22

MEDALJEVINNERNE I 8-ER. BAK
T.V: VEST TYSKLAND, FRANKRIKE
TIL HØYRE, OG USA FORAN.
Foto: Torolf Paulshus.

FORKLARING TIL FF's BILLEDKAVALKADE:

ØVERST TIL VENSTRE
SER VI SVENSKER OG
ENGELSKE KOLLEGAER
I FIRER, FRA V:
PETER, F.KEERY,
R.WILLIS, T. REHN OG
T.BARRACLO
Foto: Toro. Paulsh.

I MIDTEN TIL VENSTRE
DEN NORSKE KOLONIEN
STORTTRIVDES.

NEDERST TIL VENSTRE
SER VI VERDENS BESTE
NASJON SAMMENLAGT I
RW: CANADA!!!!!!!

ØVERST TIL HØYRE SMILER NORGES LAGKAPTEIN PÅ ATTEREN, BENT LAURSEN, RW-
CLUB NIMBUS. HANS TIDLIGERE MANGE REISER TIL USA GJORDE AT HAN HADDE
GOD KONTAKT I DEN AMERIKANSKE LEIREN.

NEDERST TIL HØYRE EN AV DE MANGE FINE PREMIENE. Foto: Torolf Paulshus.

DIPLOM TIL SVENSKER HOPPERE FRA F/NLF

Et enstemmig styre i Fallskjermsk-
sjonen, Norges Luftsportsforbund,
besluttet på høstmøtet å hedre de
tre Svenske hopperne Willy Frick,
Tage Sørin og Stig Nystedt, alle
fra Umeå FSK, for deres initiativ
og innsats i forbindelse med igang-
settelsen og de nå årlige arrange-
ment av Nordkalott-treffen.
Gratulerer og Hurra!
Foto: D-43

Inntrykk fra Göteborg

av Petter T. Olsen, B234

Hva skal en fallskjermhopper gjøre når han skal oppholde seg på et nytt sted over et visst tidsrom?

- Han skal selvfølgelig ta kontakt med den lokale fallskjermklubben, og det gjorde da jeg også da jeg skulle tilbringe noen uker i Göteborg i høst. Göteborg Fallskjermklubb holder til på en militær flyplass som heter Save Depå, og selv om reglene for adgang er ganske liberale der, må en ha inngangs papirene i orden. Dette kan ordnes ved å ta kontakt med noen i klubben. Selv tok jeg kontakt med innehaveren av Swedish Paraservice, Jan Arvidsson, også kalt Janne. Han er forevrig godt kjent av mange hoppere her i Norge. Janne har et "parareir" midt i Göteborg, hvor han reparerer og selger alt slags fallskjermutstyr, og hvor mye av den sosiale aktiviteten blant hoppere i Göteborg utspiller seg. Han produserer også sine egne sekker og seletøy ut fra egne ideer, og han legger stor vekt på sikkerheten. For tiden er han bl.a. sterkt opptatt av å forbedre åpningsystemene for elever på line, for derved å redusere faren for feilfunksjoner. Et system han prøvde da jeg var på besøk, var å pakke skjermen inn i en spesialkontainer uten hverken bag eller strømpe, slik at skjermen ble dradd ut av kontaineren før linene ble strukket. Dette skulle nedsette faren for "behå", og systemet virket utmerket et både med bildekk og seg selv som last. Allikevel da han skulle forsøke å slippe ut sin Strato-Star med et bildekk som last, gikk det galt, og bildekkeet gikk i bakken for full feilfunksjon. Systemet var åpenbart ikke lagt til rette for en "firkant", men slik er Janne, -en trevelig kille som må prøve det meste.

Det virker som det i det hele tatt er lagt mye mere an på elevenes sikkerhet i Sverige enn i Norge. I Göteborg har elevene på sine første hopp automatisk reserve-utløser, dessuten har de radiomottager slik at personell på bakken kan instruere dem.

De nåværende elevpakksekkene er forresten også utviklet av Janne. Den store hoppinteressen eller er selvfølgelig RW på alle nivå, men det ble hoppet en del stil/pres også. En nykomling kunne bare opplyse hva slags interesser han hadde og hva slags nivå han befant seg på, så ville HFL være behjelpelig med å sette sammen et passende løft. Således var det ikke noe vanskelig for en fersking innen RW å få hoppe sammen med likesinnede, og lære mye av det. Forevrig var det en god del normenn som gikk på Flygakademiet, som begynte å hoppe der.

Det eneste negative med oppholdet var været. Kun to helger var det noenlunde bra, men det ble mye lav-hopping da også.

Etter hoppingen var det anledning til å dusje i klubbhuset som de hadde fått disponere av forsvaret. Det er helt tydelig at det svenske samfunnet er mere positivt innstilt til hopping enn det norske. Sammenlign "Kara" fra NTH sin erfaring fra SM-77, og forholdene på Torp.

De som måtte ønske å hoppe med Göteborg FSK kan bare henvende seg til Jan Arvidsson, Kronhusgatan 2d, 41113 Göteborg.

Til slutt: Hva skal en fallskjermhopper som har besøkt andre klubber gjøre? - Skrive om det i Fritt Fall slik at andre også kan ta del i inntrykkene.

Dette siste var en oppfordring til de som har fartet mye omkring i USA.....

FRA FAGKOMITEEN

Komiteen har ferdig behandlet uhellet

der Arne Husby ble hengende etter hoppflyet. Konklusjonen på rapporten ble: "DA DET IKKE FORELIGGER BRUDD PÅ BESTEMMELSENE VIL DET VÆRE NØDVENDIG Å GJENNOMFØRE ENDRINGER OG TILLEGG I DISSE FOR Å UNNGÅ TILSVARENDE SITUASJONER:

- 1) STATICK LINER SKAL ALLTID OG UTEN UNNTAK KROKES AV FØR NESTE HOPPER SETTES UT, MEDMINDRE DET FORETAS STRØMMHOPP.
- 2) DET SKAL ALLTID FINNES KNIV TILGJENGELIG I FLYET.
- 3) FLYGERE SKAL ALLTID VÆRE UTSTYRT MED REDNINGSSKJERM UNDER FLYGING MED FALLSKJERMHOPPERE. DISSE REGLER TRER I KRAFT MED ØYEBLICKELIG VIRKNING

DET FØRSTE HOPP

Fra diktsamlingen "Luftsport og andre idiotiske påfunn" av Stream Forsaker.....

Kaildsvettjen driv av et sjælvandes vrak som står der så bleik og urolig. Han truddj ikkje dettan sku bli nåkka sak, nei, det verka så ganske utrolig.

Han kjennje at pesse og skjiten sprang på, han føl det blir bløttj innji skræva, at han ikkje sku høre på mor si enjddå, då hadde han vært tørr atti ræva.

Med klaprandes tennjer og et tåpelig glis, han ænta sæ innj i maskjina, han kanj ikkje annja ennj å slappe en fis, då han tænke på utløserlina.

Ska tru om ho holdj hannes tonge kropp, han vei jo snart åtti kilo. Nei, - det kunnj ikkje skje ved hans første hopp, - det va tidlig å legges i silo.

Han tænke på sjangser og statistikk, han ser ned på denj trygge bakken, ka hjelpe det væl med et muntranes nikk, når småjævlan kribla i nakken.

Stilj i dora -- han skvætt som en oppjaga sau, mens læmman grip etter stage, han kryp uta dora, han e næsten dau, mens han innji sæ takke for lage.

Ett tusen, to tusen, -- han våkna så brått, mens reimen knip tel om pongan, hans glede va stor, det var overstått, og gammelluft peip uta longan.

Jubel og stoljtheit prësse sæ fram, mens stilljheita rengte i øra, han håpa det blei længe te næste gang, han sku ut av denj hælvetes dora.

EPILOG.

Mæn bløyta i boksa og nærvan i spennj, og reimen spenjt fast omkreng morten. Manj oppdaga snart, ja, litt om senj, at det e en del ota sporten.....

BREV TIL FF:

Hei Bernard!

Jeg håper du kan hjelpe meg med et lite problem. I august i år forvillet det seg nemlig en sølvgrå hjelm ned i bagasjerommet på bilen min. Hjelmen var splitter ny og kjøpt hos Kato. Jeg har spurt rundt omkring i Oslo på alle hoppfelt, men ingen vil vedkjenne seg Hjelmen. Tror du at du kan sette inn en annonse i FF angående denne saken? Be eieren henvende seg til meg, så sender jeg ham hjelmen.

Med luftig hilsen:

Ingvald Falck,
Skrivervegen 6,
2200 Kongsvinger.

FF!

On sunday, October 23, 1977, at 1 PM, in Livermore, California, there was a first in the sport of parachuting!

Eight Sky-Divers, of Know Sense Canopy team, completed a world record eight-man canopy stack. They were in stack order from top to bottom:

1. Steve Haley	7. Baker
2. Dave Correia	8. Thomas
3. Jon Grant	
4. Jim Schubert	
5. Keith Carter	
6. Richard Kjar	

Tot Courant
CC & #9

**We need YOUR News, Views, Photos & Subscriptions...
Write Us Now!**

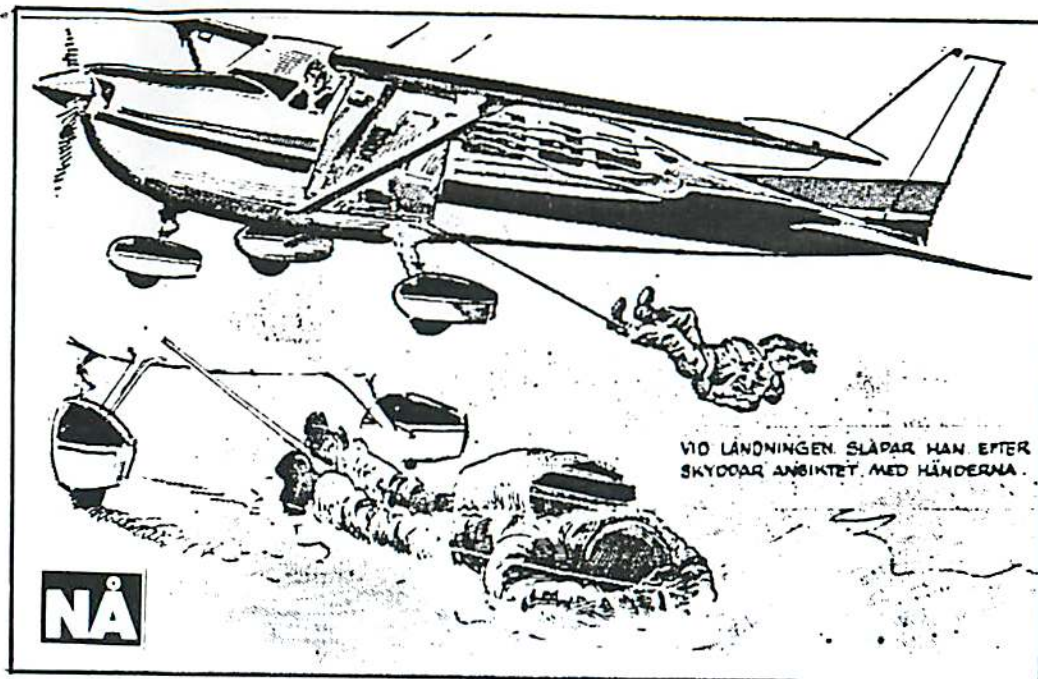
654 WASHINGTON ST., BRAINTREE, MA. 02184 RENEWAL? CHECK HERE ☐

print name _____

street _____ city _____ state _____ zip _____

\$4.00-Mail Anywhere • \$8.00-Airmail for Canada • \$12.00-Airmail for World

Uken etter hopper han igjen

Lørdag en uke senere: Arne sitter på gulvet i flyet sammen med klubbkamerater og N s medarbeider. Hele uken har han hatt en sugende fornemmelse i maven foran neste hopp som legen har ordinert så fort som mulig.

Julejobben ble tatt neste morgen. Han er i fin form. Det

er bare vanskelig å f tte det som skjedde. Han har hatt vondt for å være konsentrert. Var det ham som hang etter flyet?

Flyduren gjør Arne ille til mote, men ingen i flyet merker noe.

Arne teller sekunder:

— Den flyduren minner meg om forrige tur, der utenfor. Det er nøyaktig samme duren. Vi er oppe i 6500 fot! Det er jeg som skal stikke først. Jeg f r huske å se på N s fotograf så han får et pent bilde idet jeg jumper.

Jeg gruer ikke foran hoppet. Nei, men jeg går. Men flyduren blir jeg litt s r av. F r se å komme meg ut fort...

Han er beherskelsen selv

der han jumper. Fulgt av et «svitsj» når han m ter lufttrykket. Hei og h , nå er jeg i farten igjen! En god følelse! Fritt fall... Der! Trekk i utløseren... skjerm, hyggelig med alle som troppet opp idag og ønsket lykke til... var visst glad over å se meg i live, gutta.

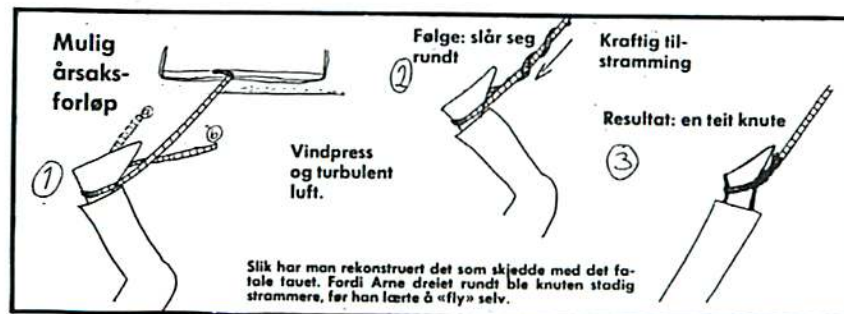
Leser noen av juskameratene mine om denne hendelsen? Det plager meg. Skal de dulte til hverandre med et «Der går han». Jeg akter ikke å bli tatt for gal. Vil bli seriøst vurdert. Vordende jurister kan ikke gi seg til å fly ute i løse verdensrommet. Jurister bør ha en viss — modenhet. Hol, jeg har fått ny luftf lelse... det kjennes

som luftseilasen har gitt erfaring for minst tyve ekstra hopp. Jeg kan kjenne at jeg mestrer luften enda bedre idag enn forrige gang jeg hoppet...

Dette er en fin sport. Du får målt din ro og styrke. Se der... klart og fint... Nøtterøy... Bast yferjen... Moss-by... Fredrikstad... skogene innover mot Sverige... litt kjedelig egentlig, bare  ser...

Jeg nærmer meg bakken.

NB!
Plasseringen av
døra på skissen
Øverst, er ikke
riktig!

TESTRESULTATER

		OPPRIN- NLIG LENGDE	LENGDE ETTER K=810kg	LENGDE ETTER K=1130kg	LENGDE ETTER BRUDD	BRUDD KRAFT
		L0 mm	L1 mm	L2 mm	Lb mm	Kb
MAILLON RAPIDE No 5	A#	48.60	48.75	50.00	55.00	1690 kg
	B#	-	-	-	-	1080 kg
	C#	-	-	-	-	200 kg
MAILLON RAPIDE No 6	A#	57.80	57.85	59.10	-	2000 kg
	B#	-	-	-	-	2000 kg
	C#	-	-	-	-	320 kg

A.: Mutter tilskrudd "finger tight".
B.: Mutter dradd over gjenge.
C.: Åpen.

FORETATT P  NTH INSTITUTT FOR
MEKANISK TEKNOLOGI. T=20 C.

SEKVENSLAGET "KARSK I KOPPEN" FRA NHTFSK I AKSJON. ØVERST TIL VENSTRE
SER VI JAN-HELGE FURNESVIK SOM SAMMEN MED BERNT BERGE KOMMER FLYGENDE
MOT RUNE ANDREASSEN OG ROY HOVDE (TIL HØYRE). RUNE VAR RESERVE P  NORGES
VM-L G. FOTO: PER O. PAHR, UNDER NTHs TRENINGSLEIR P  RINNLEIRET 1977.

Fallskjermhopper buklandet på Rygge

VG

Mandag 12 desember 1977

Arne hang etter flyet

Fallskjermhopperen Arne Husby (22) viklet det ene beinet inn i en line da han i går hoppet ut fra et fly over Rygge flyplass. Han ble hengende to meter etter flyet i tusen meters høyde uten mulighet for å komme seg løs. Da flyet gikk ned, valgte Husby å lande på en reservefallskjerm han hadde på magen. Flyet landet i snøen utenfor rullebanen, og Husby hadde bare fått mindre skader da det stanset etter 30 meter.

FREDRIKSTAD (VG) — Det var opplevelserikt. Hele tiden tenkte jeg på å gjøre det beste ut av situasjonen.

Jeg gjorde flere forsøk på å komme meg løs, og jeg var bare fem centimeter fra å få kuttet linen. Redd ble jeg først da landingen skulle begynne. Jeg var ikke sikker på om flyveren hadde sett meg.

Det er Arne Husby (22) fra Langhus som beskriver hvordan det var å henge i beinet under et fly i ti minutter. Han forteller selv om hva som skjedde:

— Jeg skulle hoppe ut som sistemann. Før meg hadde det hoppet fem elever. Jeg hoppet, men så rykket det til, og jeg ble hengende igjen. Det ene beinet hadde festet seg til en line under flyet. Jeg hang to meter etter flyet.

Hadde kniv

— Til å begynne med var jeg sikker på at dette skulle jeg klare å ordne opp i, slik at jeg skulle komme meg løs. Alltid når jeg hopper har jeg kniv med meg. Jeg fikk den løs og forsøkte å få tak i linen, og jeg var bare fem centimeter fra den i første forsøk. Neste gang manglet jeg 15 centimeter og i tredje forsøk en halv meter. Jeg skjønte da at det ikke nyttete.

Jeg begynte å rope, men forstod snart at det også var nytteløst. Dessuten ble jeg faktisk en del oppkjørt av mine egne rop. Linen satt fast rundt beinet på meg som en revesaks.

Gjentatte forsøk på å få av meg støvelen var også nytteløse.

Det gikk en del tanker gjennom hodet mitt. Vi flyet over Vansjø, og jeg tenkte på at hvis linen skulle ryke over vannet, ville jeg befinne meg i en ytterst vanskelig situasjon. Å lande i vannet på denne tiden av året er ingen spøk.

Per Jørgensen

Burre Sotberg, Roar Frøiland og Gunnar Thomsen fra Stavanger. Ole Rambeck og Wigulf Schøll-Iarsen fra Drammen. Arne Nordmark og Roy Hovde fra NTH. Svein Johansen fra Bodø. Peter Ness fra Nimbis, Finn Ove Gaasøy og Jarle Kjelling fra Bergen. Kjell Holmby fra Troms. Som sensorer virket: Eilif Ness, Hallvard Stensaas, Tom Skogsberg, Einar Thoen og Erik Lindquist. Neste C-kurs planlegges avholdt om ca 1 år, mens det allerede i midten av februar vil bli avholdt B-kurs. Måtte disse kursene vise seg å inneholde like hyggelige deltagere, og skape en like fin atmosfære som dette kurset gjorde.!

Dommerutvalget medder:

Nedenforskrevene liste over dommere i F/NLF er ajourført og gyldig pr. idag:

INTERNASJONALE DOMMERE

Kjell Granbakken	Lisens nr. 2	Postboks 15, 2151 Årnes
Johan P. Petersen	" " 3	Drammensv.54b, Oslo 2. Tlf. arb: 02-55 48 80
Eilif J. Ness	" " 4	Postboks 343, 1601 Fr.stad Tlf priv. 032-11942
Kjell Olsen	" " 5	Svagen 17b, SF 0217 ESBO 17 (Finland)
Helge O. Sandnes	" " 7	Boks 12, 1580 Rygge Tlf arb. 032-60040 linj 277

NASJONALE DOMMERE

Herleif Svendsen	" " 8	AR 3, 7630 Åsen
Per Wigdel	" " 9	Fjellvn 2, 4070 Randaberg Tlf priv. 045- 40459 Tlf arb. 045- 27575

DOMMERASPIRANTER

Liv Jørstad	GJØAS GT 6 ^{III} , 4000 Stav.
John S. Svendsen	" "
Einar Thoen	L.Rolstad v 19c, 9200 Bardufoss.

Følgende har utstedte lissenser, men har disse ikke gyldige pga ikke-innfridde krav til fornyelse:

Kato Hansen	Lisens nr. 1
Ola Vik Strandli	" " 6.

-----Våkn opp hoppere!!!-----

Även Sverige har en fallskärmstidning

Svensk FALLSKÄRMSSPORT

Utkommer 4 ggr/år

Pris: 30 Skr

Send sjekk til: TORD GRINDE, Boks 100,
83101 Östersund, Sverige.

REDAKSJONEN I FRITT-FALL, SOM BESTÅR AV INGEBJØRG OG BERNARD LYG, ØNSKER ALLE LESERE GODT NYTT ÅR!

STRATO - FIRKANTER, et kveldsseminar med Dick Morgan, Gatton, Australia.

Torolf Paulshus, D-86

Strato-Flyer er den tredje moderne firkantskjerm Dick Morgan og hans be-
drift Para-Flite har lansert siden 1974. De hadde dengang allerede en
populær modell på markedet, Para Plane Cloud, men daværende åpningssystem
med top-reefing gav meget harde terminalåpninger, høy feilfunksjonsfrek-
vens (pga liten forståelse fra pakkeren) og den pakket meget volumiøst.
Den var mye brukt til presisjon og andre jump-and-pull hopp.
I 1974 kom Strato-Star, og i 1975 ble Strato Cloud tilgjengelig. Strato-
Star var laget spesielt for RW, og revolusjonerte firkanthoppingen full-
stendig; den var utstyrt med et åpningssystem som tillot terminalåpninger,
den pakket smått, og ble til og med en ettertraktet presisjonsskjerm.

Strato Cloud ble utviklet spesielt for presisjonshopping til erstatning
for Para Plane Cloud. Den ble utstyrt med Reefing line, senkede stabili-
satorer, og pakket smått i forhold til daværende standard.

Strato-Flyer er firmaets nyeste produkt, en konstruksjon som opprinnelig
var ment som reserveskjerm. Under prøvehoppingen/testperioden ble planene
utvidet til også å omfatte en hovedskjermmodell. Det arbeides imidlertid
videre med reserveutgaven som vil komme på markedet våren 1978.
For serieproduksjonen av Flyer ble satt igang hadde Para Flite gjennom-
ført 25000 prøvehopp på konstruksjonen. Alle med slider som åpningssystem,
et nytt bremsesetting-låsesystem, men med forskjellige typer bag'er og
pakkemetoder. Resultatene av testprogrammet var meget interessante.
Firmaet tok som utgangspunkt å skape en feilfunksjonsfri firkant. Gjennom
rapportene på Star og Cloud fant de at 80% av feilfunksjonene var forårs-
aket av løsnede bremsere i åpningene. Para Flite utviklet derfor det
bremsesystemet Flyer nå blir levert med, og som ennå ikke hadde fungert
feil.

Dick Morgan advarte alle brukere mot å rulle- eller fripakke Flyer.
Engelskmennene protesterte hardt på utsagnet idet de rullepakket sine
Flyere og hadde over 60 hopp hver uten å ha registrert problemer. Morgan
henviste imidlertid til resultatene fra testperioden da de hadde rulle-
pakket 10 stk Flyere og hoppet disse inntil de registrerte 7 totalforsag-
ere på hver kalott. Da hadde man logget et snitt på 490 hopp pr. skjerm,
noe som gir en feilfunksjonsfrekvens på 1 til 70. DETTE GJALT UAVHENGIG OM
MAN RULLETT LØST ELLER FAST OG UAVHENGIG AV ÅPNINGSHASTIGHETEN. Forklaring-
en ligger i dukkvaliteten som benyttes i Flyer. Dette er 1,3 oz 0-5 c.f.m
porositet ripstop, en kvalitet som er tynnere, lettere, tettere og mer
"flimsy" enn duken i Star og Cloud. I motsetning til disse "sveller" ikke
skjermen når den trekkes ut av bag'en. Dette fordi duken er svært tett,
og er avgjørende for om en firkant kan rullepakkes eller ikke. Med den
anbefalte pakkemethode var det i testperioden ikke registrert feilfunk-
sjoner.

INNKLAPP I ÅPNINGEN.

Dick Morgan gav videre en del interessante opplysninger vedrørende sam-
menhengen mellom bremsesettinger, kroppsvekt og innklapp i åpningen.
Innklapp kommer av at skjermen begynner å fly idet sentercellene åpnes,
men før yttercellene åpnes og fylles med luft. Disse blåser dermed igjen.
For å illustrere effekten tok han utgangspunkt i de to ytterste mulige
bremsesettinger: åpning uten bremsere og åpning med bremsesetting i stall-
området. Åpning uten bremsere ville resultere i at kalotten dukket, og bare
sentercellene rakk å fylles med luft før kalotten plukket opp hastighet
og dukket; yttercellene kom derfor aldri ut under åpningsfasen pga stor
skjermhastighet. Med fulle bremsere åpnes skjermen uten fremkast, og

TIL SALGS

Komplett utstyr til salgs:
Gul PC Mk-I, omsydd B-4 sekk og seletøy,
Pop Top container m/T10R reserve prod-
usert 1962. Pris kr.4000,-
Henv: Petter T. Olsen, c/o A/S ESAB,
Boks 205, 3251 Larvik. Tlf 034-83240.

Grunnet Amerikatur selges:

1 stk Star Lite - tandem - piggy-back.
rød-sort-gul (1974).
1 stk Strato Cloud (1975) 30 hopp. Gul-
sort- rød. Fripakkes med "strap".
"Lillegrabber pilotskjerm".
1 stk SST. Piggy-back. Gul-blå. Ca 2år.
1 stk Dia-cronical reserve 26", rød-
hvit-blå (1973) MA-1 pilot.
1 stk Strato-Star med innerbag og con-
tainer. Gul-blå. (1976) 2 hopp.
1 stk Jerry Bird RW-dress. Rød-sort-gul
Henv: ØYSTEIN GYRING, Dr. Dedichensv 128
telf: 02/205047 og 02/412615.

Til salgs: U.S.-Papillon m/minisett.
Pop-Top reserve m/container, styrbar.
Settet er komplett.
Henv: Erik Andreassen, Atriumsvn. 21,
1600 Fredrikstad.
Telf. mellom 0800-1600: 031/57036.

Strato-Cloud, pent brukt m/slider, bag
og HD-pilot til salgs.
Fagmessig fingertrappet av Bent Laursen
114 problemfrie hopp. Pris kr.4000,-
Henv: R.Darbo, Jacob Aalls gt 50, Oslo 3
Telf jobb: 02/230379, priv: 02/464184.

TIL SALGS

BREV TIL FF:

FF!

Harstad
12/12-77

I Harstad FSK har vi fått en
klubbavis - en klubborientering
som kommer ut hvert kvartal.
Vår lokale poet Ole Rørvik har
falt for fristelsen til å skrive
et dikt over den største opplev-
elsen en fallskjermhopper minnes:
det første hoppet.....
Med villig tillatelse fra dikt-
eren sender vi en kopi av diktet
til FF og håper det kan spre glede
og et aldri så lite gjennkjenn-
ende smil i redaksjonen.

Vennlig hilsen
Rolf Aune
Kass/sekr, Harstad FSK

Red takker for diktet som her
blir gjenngitt i sin helhet, helt
sikkert til smil og glede for
fallskjermhopperestanden i Norge.

YOUR AVIATION LIBRARY IS NOT COMPLETE
IF YOU DO NOT REGULARLY RECEIVE
AND READ A COPY OF

„PARACHUTIST“

the world's largest monthly parachuting magazine and the official publi-
cation of the United States Parachute Association. First in the field with
news of parachuting activities, skydiving equipment and techniques,
safety procedures, advance notice of meets and results of com-
petition jumping. Be up to date, know about the latest advancements
in professional and recreational parachuting in the U.S.A. and around
the world. Enjoy seeing prize winning photographs of parachutists in
action. All this and more. Send check or money order for \$8 for a
year's subscription (\$20 for air rates).

UNITED STATES PARACHUTE ASSOCIATION
806 15th Street, NW., Suite 444, Washington DC 20005, USA

Det gjelder Fritt Fall 1978!

VEDLAGT DETTE NR AV FRITT FALL FØLGER EN POSTGIROBLANKET. SKAL DU ABON-
NERE PÅ FRITT FALL I 1978 SÅ MÅ DU FYLLE UT BLANKETTEN NØYE OG PÅFØRE
KR.35,-. DET ER KUN NÅR RED FÅR BESKJED GJENOM POSTGIROSYSTEMET AT DU
HAR BETALT AT DU FÅR BLADET. DETTE PÅ GRUNN AV REGNSKAPSSYSTEMET.
SKAL DU ELLERS KJØPE PLAKATER ELLER GAMLE FRITT FALL SÅ MÅ DU ANMERKE
DETTE PÅ TALLONGEN.
BRUK IKKE POSTANVISNING! OG SEND IKKE KONTANTER I KONVOLUTT!!

VÆR NØYE MED Å GI OSS BESKJED OM ADRESSEFORANDRINGER. DA KAN DU STIKKE
INNOM NERMESTE POSTKONTOR OG BE OM ET ADRESSEFORANDRINGSKORT SOM KAN
SENDES UFRANKERT I POSTEN.

NORDISK SAMORDNINGSMØTE.

Det Nordiske samordningsmøte 1977 fant sted i NAK lokalene i Oslo den 10. desember.

Det ble et 9 timers meget fruktbart møte avbrutt av en halv times vellforkjent lunsj.

Øverste bildet viser fra venstre: Helge Sandnes, møteleder Eilif Ness, Timo Nieminen med ryggen til, Eero Kausalainen fra Finland.

Bildet til høyre viser mangeårige formann i det Finske Fallskjermforbund; Timo Nieminen.

Tor Gundersen, formann i F/NLF var desverre forhindret fra å være tilstedet. Norge stillte også med vår gode dommer Kjell Granbakken samt FF's red.

Følgende er felles for de fleste idrettsskader:

Skaden oppstår i et øyeblikk av maksimal fysisk innsats, eller i et øyeblikks uoppmerksomhet under fysisk aktivitet.

Utøveren vil, når treningen gjenopptas, utsette seg for situasjoner som ligner eller er identiske med den som førte til skaden. Alle skader som ikke er 100% tilhelet, vil derfor være meget utsatt for å gå opp igjen.

Utøveren er sterkt motivert for å bli helbredet fortest mulig. Dette medfører at så fremt man byr ham et fornuftig behandlingsopplegg, blir dette fulgt i punkt og prikke.

Moderne idrettsmedisin har vist at skadetiden for idrettsutøvere kan reduseres betraktelig ved de fleste bløtdelsskader (skader i ledd, band eller muskler). Dette avhenger av:

- Rask og effektiv førstehjelp, selv ved småskader.
- Intens behandling av selve skaden
- Omlegging av treningsprogrammet under selve skadetiden, slik at kondisjon og muskelstyrke vedlikeholdes best mulig.

Det er et faktum at legekyndig personell vanligvis ikke er tilstede når det skjer en idrettsskade. I denne situasjonen må de viderkomne hopperne på feltet, nemlig hoppmesteren eller instruktøren kunne yte effektiv førstehjelp.

Denne artikkelen har til hensikt å klarlegge prinsipper for denne førstehjelpsbehandlingen ved de vanligste idrettsskader.

LITTERATURTJENESTE:

Sport Parachuting: Charles W. Ryan

First AID. Kap 5, side 56-67

Dette kapitlet omfatter følgende artikler fra Parachutist:

- Parachutist november 1973..... Ankle injuries
- Parachutist desember 1973..... Head injuries
- Parachutist mars 1974..... Butt strikes

Skydiver Magazine, februar 1970, side 18-19

The Breaks of the Game.

Skydiver Magazine, juni 1968 side 10-11

Spinal breaks of the parachutist.

Parachutist..... Parachutist repair kit

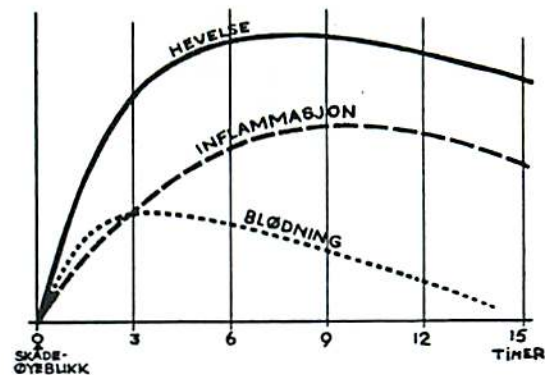
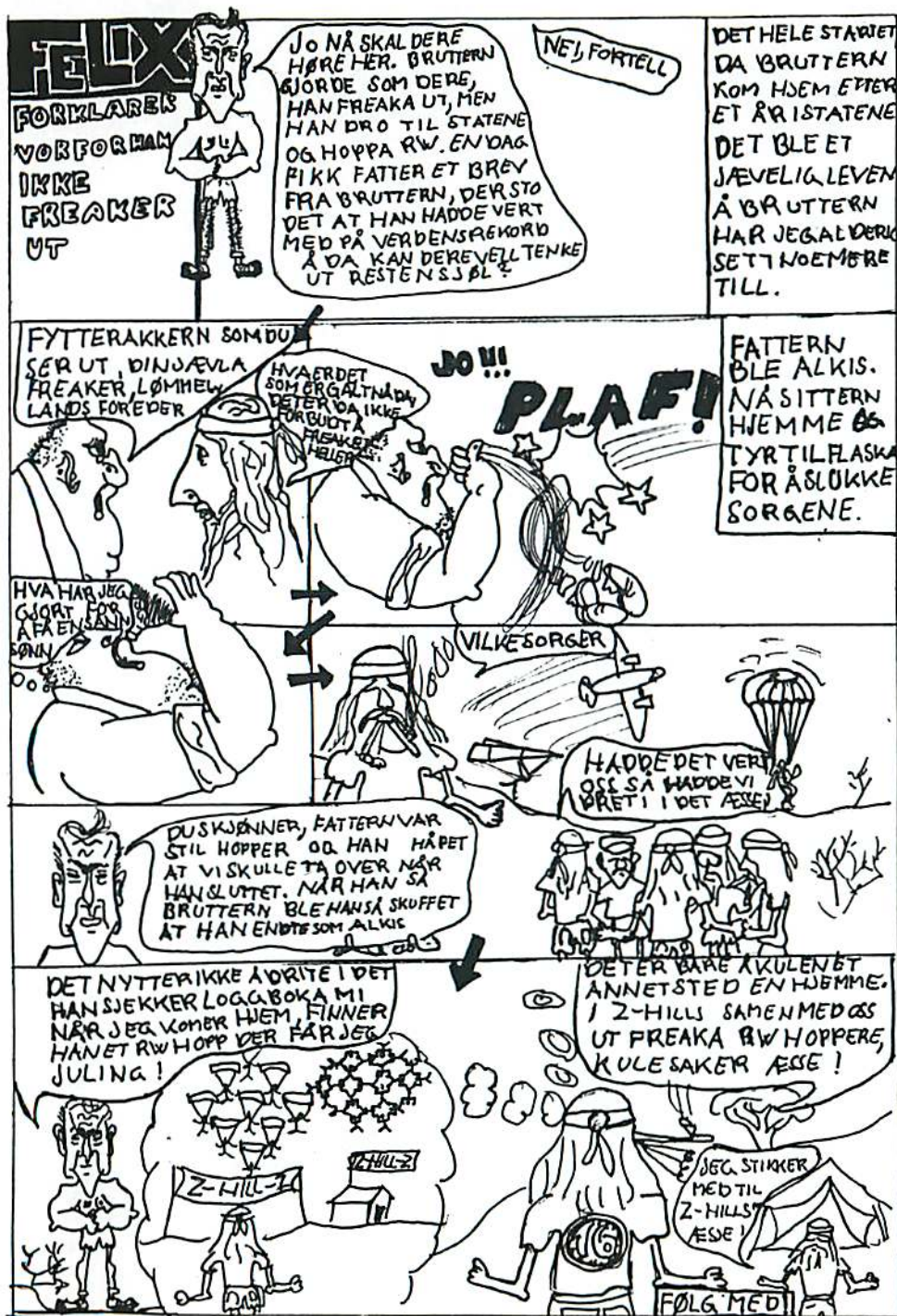
Parachutist, november 1975, side 18-21

Condition for competition Jumping.

Norges Idrettsforbund: Idrettsskader I.S.

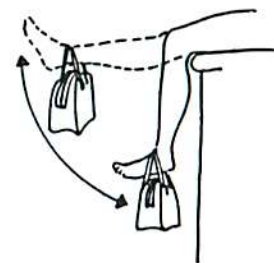
Lærheim: Førstehjelp i trafikken, når sekundene teller.

Ved en eventuell skade er det viktig å betrakte denne som mer alvorlig enn den ser ut til å være. Kroppsdelen bedøves av skaden, og vi merker skadens

Skjematisk illustrasjon av kroppens reaksjon etter en skade.

Fig. 9.

Enkel metode for bevegelsestrening ved kneskade.

Fig. 12.

Eksempel på substitusjonstrening for å bevare kondisjon.

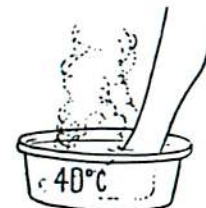
Fig. 14.

(studér fig 9). Hovedprinsippene for etterbehandling er varme og bevegelse.

VARME:

Varme har til hensikt å øke sirkulasjonen i og omkring skadestedet for derved å fjerne slaggstoffer i skadeområdet hurtigst mulig. (Fig. 10). Skadestedet bør varmes opp i 15-20 minutter. Jo flere ganger daglig desto større effekt.

Gjerne opp til 6-7 ganger pr. dag.

Enkel form for passiv oppvarming ved ankel/fotskade.

Fig. 10.

BEVEGELSE:

Bevegelse stimulerer tilheling av skaden. Etter oppvarming beveges musklene og ledd i nærheten av skadestedet. Husk langsomme og rolige bevegelser i leddets normale bevegelsesretninger, og kun til smertegrensen er nådd. Etter hvert vil den smertefrie bevegelse øke. Når bevegelse er normal og hevelsen nesten borte, kan leddet/muskelen belastes forsiktig for å hurtigere gjennvinne full styrke. Belastningen økes etter hvert.

NÅR TRENE IGJEN?

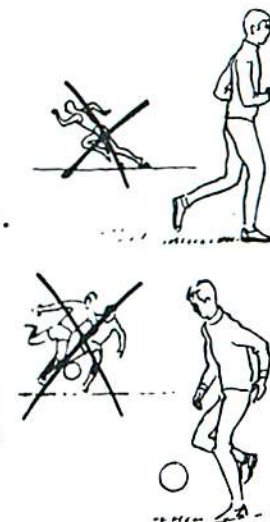
Treningen gjenopptas når smerte og hevelse er borte og normal bevegelse er gjennvunnet. Treningen skal til å begynne med være restriktiv, dvs at du unngår situasjoner som kan gi uønsket belastning på skadestedet.

NÅR KONKURRERE?

En konkurransesituasjon kan medføre at kroppen utsettes for maksimal belastning, f.eks. presisjonshopping. Enhver skade som ikke er 100% tilhelet, vil lett kunne rives opp igjen. Forut for full trening eller konkurranse må man derfor stille følgende krav:

- Normal, smertefri bevegelse i alle ledd, - normal tøyelighet og styrke i alle muskler sener og bånd, - normal bevegelsesmønster, - du må selv være overbevist om at skaden er fullstendig tilhelet.

Forøvrig henvises til IS-Idrettsskadeheftet utgitt av Norges Idrettsforbund. Dette kan kjøpes på det lokale idrettskontor. Alle idrettsfolk bør kunne dette heftet. Sett igang og les!

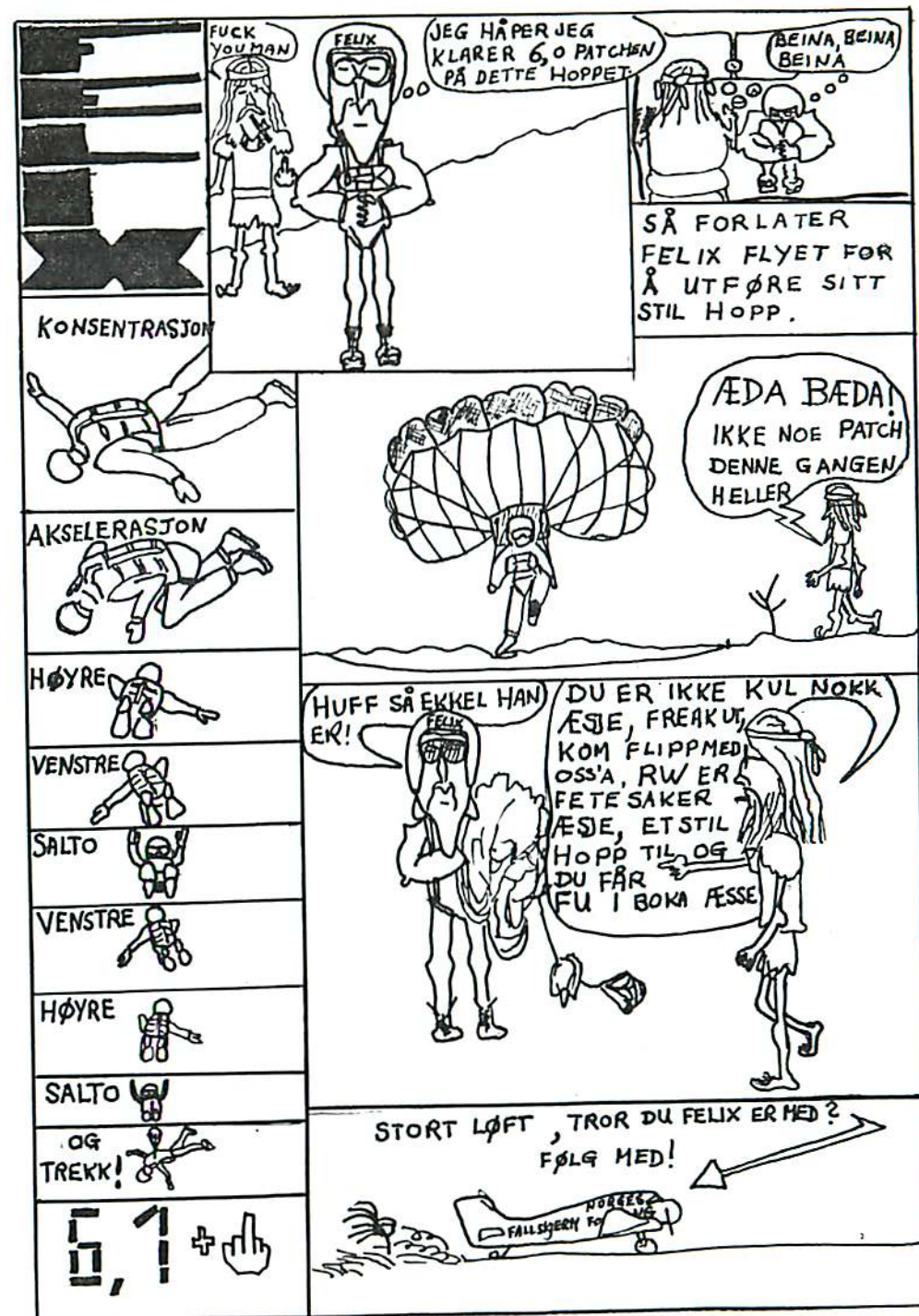
Eksempler på restriktiv trening.

Fig. 13.

OLE NESS ER PÅ TROSS AV SINE BARE 15 ÅR FAST INVENTAR INNEN NORSK FALLSKJERMSPORT. HAN VET ALT DET SOM VITES SKAL OM HOPPING, HAR PAKKET ET UTALL AV SKJERMER, OG HAR NÅ DRATT TIL USA FOR Å LÆRE SEG KUNSTEN "Å DØTTE UT AV ET FLY". AT HAN I TILLEGG ER EN HABIL KUNSTNER VISSTE VEL DE FERRESTE! IKKE NOK MED AT HAN HAR MALT FLERE FLOTTE HOPPMOTIVER, HAN HAR OGSÅ LÆRT SEG KUNSTEN Å FREMFØRE TEGNESERIER. FRITT-FALL LANSERER HER HANS 5-BLADS SERIE OM FELIX. STUDER SERIEN NØYE, RED ER VISS PÅ AT MANGE HOPPERE KJENNER SEG IGJEN. HURRA FOR OLE NESS!

PER OLAV PAHR PÅ STREIFTOG MED KAMERA

Tidligere har vi både i Fritt Fall og Flynnt vært inne på den sosiale betydning det er for klubbene å arrangere medlemsmøter og klubbester med jevne mellomrom. P.O. har vært på sammenkomster i HA-G-L og NIMBUS, og her er litt av det som kom ut av en dags mørkeromsarbeid.

I tilknytning til festen på Hamar den 1. oktober ble det også vist filmer og lysbilder. Søndag ble været såpass brukbart at vi kunne lufte oss litt over Hedmarken. Primus Motor for arrangementet var Einar Jensen.

Billedforklaringer:

1. Det var en beinhard fallskjermfest hvor våre hoder innerst inne håpet på at det måtte bli forbannet dårlig vær når solen opprant. Her ser vi en typisk scene fra festen; Polespiser Trond Knutsen legger på støttebandasje, sjenere lukt fjernes med duftende parfyme på boks!

2. Klubbfest i HAGL, fallskjermklubben for de 3 byene rundt Mjøsa. Fru Hagen og Roger Steen svinger seg.

3. Hoppende glad elev fra HA-G-L, Inger Hamborg, hun er nå på sju sekunder fritt fall pr 29. oktober.

4. Dette bildet kan kun ha en tittel: "Sløvet av BRIGG og velvære".

5. Rock on! "I said one for the Jump, two for the Show, hei, hei, hei, let us go!". Elevene ser ut til å trives bra....

Pålitlige kilder på He marken kan berette følgende helt utrolige, perverse, men sannferdige historie.....fotografen river seg i håret over at han ikke var tilstede.....:

Til enhver fest knytter det seg selvfølgelig ett eller flere Nachspiel. Så også her. Fritt-Falls kilde hevdet selv at sammenkomsten skulle foregå i rolige former (og verdige). Men ulykkeligvis ble en av festdeltagerne grepet av sentimentale følelser over at ei av gårdens lovende kviger skulle stå alene på båsen.....

Hjulpet av velvillige hender inntok Fagre Dagros (eller var det Fagerlin) og resten av følget gårdens Storstue.

Klimaks ble nådd ikke lenge etterpå da kviga, uvisst av hvilken grunn, la seg tilrette over salongbordet; SOM selvsagt knakk sammen under vekten. Fagerlin fikk sjokk, og til alles forferdelse slapp hun ut bakveien. Dog med en rykende varm masse med karakteristisk lukt, pinlig plassert i sofaenOvergangen til selskapslivet var tydeligvis litt for brå.....

BESKJED FRA SVENSKA FALLSKARMSFÖRBUNDET:

Kansellet stenger på grunn av flytting den 23 desember og åpner igjen den 9. januar 1978. Den nye adressen er : Svenska Fallskjermförbundet Boks 59, 950 61 SVARTBYN SVERIGE.

Etterpå var det dans. Stein A. Hagen med trimmede ballanseror deltar som regel aktivt når det skjer noe i HA-G-L!!!

omfang fullt ut først neste dag. Om vi tror skaden er ubetydelig og belastar kroppsdelen ytterligere, evtnt gir kraftig masasje, kan skaden lett forverres. Tiden før den er leget kan lett bli 4-6 uker istedet for 1-2 uker. Nøl aldri med å søke lege dersom du mistenker skaden til å være alvorlig. Ved skader benytter du deg av ICE-regelen:

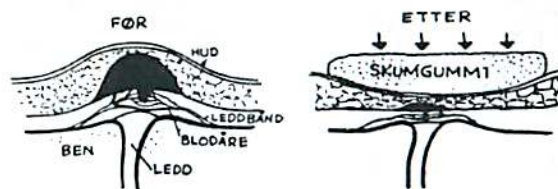
I=IS

Nedkjøling av skader nedsetter sirkulasjonen og blod- og vevsveske opphopningen i skaden blir mindre. Bruk isposer, kalt vann eller snø innpakket i et tøystykke.

Unggås er direkte på naken hud og åpne sår. Nedkjølingen bør være minst en hel time. Dersom det er praktisk mulig bør nedkjølingen gjentaes de to første døgn. HUSK AT DET ALLTID ER DEN FØRSTE NEDKJØLINGEN SOM ER DEN VIKTIGSTE OG BØR DERFOR STARTE ØYEBLIKKELIG. Isposer bør derfor være tilgjengelig på ethvert hoppfelt.

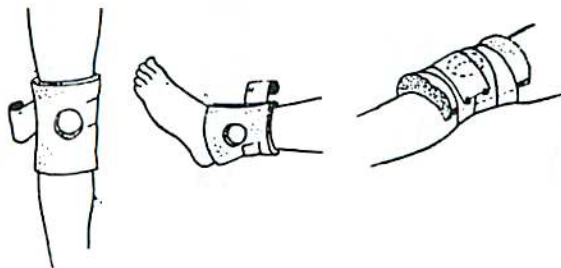
C=KOMPRESJON, dvs trykkbandasje.

Ca. 2 cm tykk skumgummi legges på skadeområdet (se fig 6) direkte på huden. Klipp ut for benete frem-spring som ankelknoker og kneskål. Den elastiske trykkbandasjen legges så utenpå kuldepakkningen og beholdes på i minst to døgn for å hindre blod og vevsveske i å trenge inn i skadeområdet. (fig 7). Pass på at det ikke surres for stramt. Det vil da merkes en sprendende følelse over skadeområdet, eventuelt blåfarge og vissne følelse.

Trykkbandasjens virkemåte.

Fig. 8.

Enkel trykkbandasje for kne- og ankelledd.

Fig. 7.

NB! Pass på man ikke påfører utøveren frostskaide.

Fig. 3. Kaldt vann.

Fig. 4. Is

Fig. 3. Kuldepakning.

E=ELEVASJON.

Hold den skadede kroppsdelene i brysthøyde de første to døgn, altså like lenge som trykkan-dasjen sitter på. En skadet hånd holdes i fatle. En skadet fot legges opp på en stol eller benk om dagen, bygg opp litt over-høyde i senge-enden om natten.

ETTERBEHANDLING AV VANLIGE BLÖT-
DELSKADER:

Denne starter etter 2-3 døgn og har til hensikt:

- å sørge for best mulige betingelser for tilheling av skaden.
- sikre at ledd og muskler gjenvinner sitt normale bevegelyses utslag.
- Sørge for at kondisjon og muskelstyrke holdes best mulig vedlike i skadetiden.

Paragåsen: IDRETTSSKADER

FINN OVE GAASØY, FORMANNEN I FAGKOMITEEN, GIR OSS HER EN GRUNDIG INN-
FØRING I ET TEMA ALLE FALLSKJERMHOPPERS MÅ KUNNE BEHERSKE.....

Folk som selv ikke hopper fallskjerm, vil ofte fremheve at fallskjerm-
hopping er en farlig sport med mange idrettsskader. "Landing med fall-
skjerm tilsvarer et fall fra 4. etage", er jeg ofte blitt fortalt. Når
jeg så påpeker overfor de samme personer at en gjennomsnitts landing til-
svarer et hopp fra 1-2 meter, blir jeg med en gang møtt med en mur av
skepsis og en mengde vantro blikk.

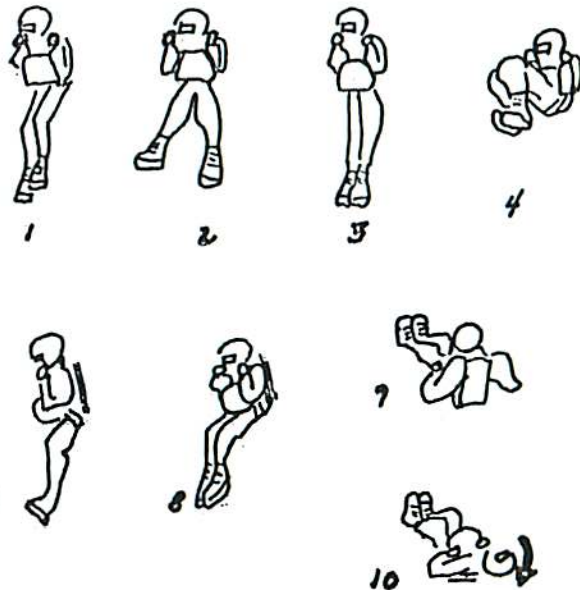
For et par år siden under en fotballkamp Brann-Viking (2-0) observerte
jeg flere skader på spillere i løpet av 90 minutters spill, enn Bergen
Fallskjermklubb hadde hatt de siste 5 årene. Fotball er en farlig sport.

De kroppsdeler som stikker ut, hode, armer og bein, er alle utsatt for
skade hos oss fallskjermhoppere. Imidlertid vil risikoen for skader
reduseres betraktelig om hopperen har øvd inn tilstrekkelig ferdighet
i landingsteknikk. Følgende forhold har betydning for skader som finner
sted, og må tas hensyn til:

1. Hopperens evne og vilje til å utføre et korrekt landingsfall.
2. Eget fottøy
3. Skjermtype og forhold i skjermen som: pendel, hastighet og turbulens.

Vanlige feil under landingsfasen:

1. Beina i ulik høyde.
2. Sprikende bein.
3. Strake bein.
4. Trekker beina opp.
5. Knekk i hoftepartiet.
6. Krum rygg.
7. Landing på hælene.
8. Landing på tærene.
9. Sprikende albuer.
10. Hodet slår bakut.

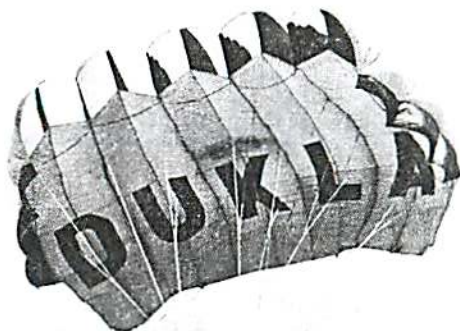
Fra venstre ser vi her Lars Backström, Finland, Leif Engelin, Anders
Gahnhed og Uno Alpfors fra Sverige. Til høyre på bildet med ryggen til
ser vi Danmarks representant Niels Holten-Lund. Foto: Duncan.

Møte ble innledet med utveksling av informasjon om årets hoppesesong.
Finland kunne berrette om 13000 hopp fordelt på 600 medlemmer, Danmark
hadde 17000 hopp fordelt på 1300 medlemmer, Sverige 25000 hopp på 2000
medlemmer og Norge 20000 hopp på 1300 medlemmer.
Sverige hadde i år hatt 3 dødsulykker og Norge 1.
Samtlige lands representanter påpekte de problemer en hadde med å holde
tritt med den hurtige utviklingen som finner sted på utstyrsiden.
Man var fornøyd med konkurranse aktiviteten på det Nordiske plan, og
særlig tre stevner fikk mye skryt: Norkalott-treffet, Nordisk i Para-ski
og RW-Boogien i Vandel, Danmark. Ellers ble det vist stor interesse for
å utvikle faste landskamper i fallskjermhopping.
Fra den koordinerte terminliste kan vi nevne at VM i stil/pres vil finne
sted i Portoroz, Jugoslavia, i september-78. Nordisk i Para-Ski vil
arrangeres i VUOKATTI i midt-Finland i Mars-78.
Når det gjelder Nordisk RW i Danmark ble det anbefalt at hver nasjon skal
kunne stille med 2 firerlag og 1 åtterlag, men bare en av de to firer-
lag skal kunne telle offisielt.
Det ble også debattert grundig i hvilken grad hoppere fra de nordiske land
kan delta i de forskjellige nasjonale mesterskap.
De norske RW-3 regler vekte interesse og ble distribuert til de andre
land. Dette med henblikk på de klubber som ikke har store nok fly til å
ta et firerlag.
Sveriges forslag om felles databehandling av nærhellsrapporter ble møtt
med stor interesse og det ble vedtatt å arbeide videre med saken.
RED: Dette er bare telegrammessige utklipp fra møtet. Hovedkonklusjonen
må allikevel bli: Et godt møte....

A.S. PARASERVICE

LARS THØEN - EILIF NESS
over 2000 hopps erfaring til din
tjeneste.

PARA-FOIL

VERDENS RASKESTE FIRKANTSKJERM!

Komplett vekt: Tandem, 5-cell,
Reserve = 11Kg!

NORTH AMERICAN RW TANDEM

STRATO STAR

RASK
LEVERING!

AVBETALING!

A/S PARASERVICE

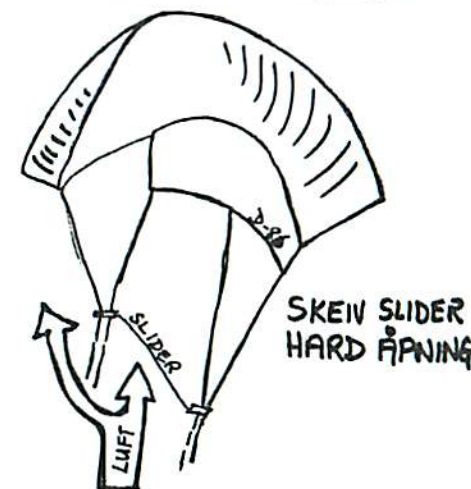
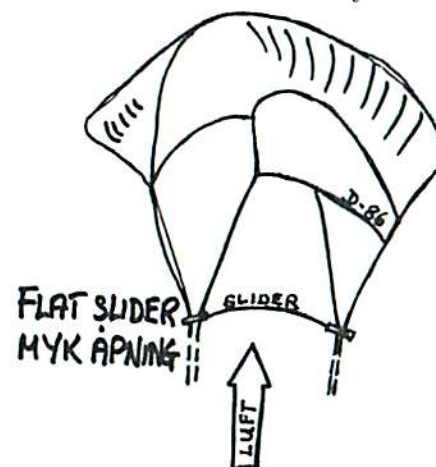
TELF: 032-11942
032-12625
BOKS 343
1601 Fredrikstad

NORGES LAVESTE
PRISER!

dermed eksisterer ingen "vind" til å holde yttercellene lukket. Da tunge hoppere vil ha større fremkast enn lettere kollegaer, måtte hver enkelt hopper finne en setting mellom de to ytterpunktene som gir rene åpninger. På Flyer er standard bremsesetting 21 tommer. Om man fortsatt er plaget med innklapp, knytter man en knute på "brake cord" og sjekker på nytt. Morgan kunne forsikre audiensen om at luftehull eller "cross vents" mellom cellene ikke hadde noen funksjon. Trykkforskjellen mellom luften inne i og utenfor en celle er ubetydelig, og kraften som holder en celleåpning lukket er langt større enn hva 100 "cross vent" hull ville skape. Dette stemmer jo også med vår erfaring idet vi "pumper" ut yttercellene ved innklapp. Dermed flyr vi av hastigheten slik at "vindkreftene" som holder cellene lukket overvinnes av de som spiler ut skjermen. Med økende bredde-lengde forhold skal det mindre fremkast til for å holde yttercellene lukket.

HARDE ÅPNINGER.

Dette nar med hvordan slideren blir pakket inn å gjøre, og hvordan den ligger under åpningen. En slider presses nedover linene i åpningsfasen fordi skjermen fanger luft og spiler seg ut. På grunn av duken mellom maljene vil den holdes igjen av luftstrømmen. Likevekten mellom disse to effektene bestemmer sliderhastigheten nedover langs linene og dermed åpningssjokket. Om vi pakker slideren sjeivt, slik at den effektive flate mot luftstrømmen reduseres, vil åpningssjokket bli hardere enn om slideren lå flatt. "Flatt" betyr alle 4 maljene på samme nivå. Se tegningene.

Dick Morgan trakk tilslutt frem Flyer reserven og demonstrerte virkemåte. Han fortalte at selve kalotten blir identisk med hovedskjermutsutgaven, men der var det også slutt på likhetpunktene. Alle bremseliner var like lange, bremsene frigjøres med et "line release" system, og styres med de bakre løftestropper. Den var utstyrt med en modifisert 36 Hot Dog pilot. Den 15x15mm stormaskede meshen gjorde den 300% mere effektiv ved hastigheter rundt 40 mph. Pilotbåndet var 2 tommer bredt, 3 meter langt og laget av et bomullsmateriale. Bredden, lengden og materialet i pilotbåndet produserer nok "drag" til å løfte av bagen. Av samme grunn var ikke bag og pilot festet til skjermen. Under testperioden hadde man videre aldri registrert lengre åpningsdistanser enn 200 fot (65m). Vekten er 5 lbs og pris blir 450,- US\$.

Para Flite vil tilby Flyer reserve og hovedskjerm som et komplett system i eget piggyback. Flyer reserve er konstruert kun for piggyback-bruk og ingen nåværende containere passer.

C Kurset, en blanding av likegyldighet og ansvar.

Erik Lindquist, 11-30, D-63

Vi har fått 13 nye instruktør-1 i Norge. Det vil si: Noen av de 13 som gikk F/NLFs C-kurs 10-13 okt-77, står fremdeles igjen med noen krav før full status er oppnådd, men for enkeltes vedkommende begrenses dette til å utføre 4 svinger og 2 saltoer etter et spesielt system i FF, så dette burde vel kunne ordnes ganske raskt.

Siden jeg selv var ansvarlig for gjennomføringen av kurset, vil jeg overlate den objektive kurskritikk til deltagerne. La meg heller begrense meg til å svinge kritikerens svøpe over noen av de forespurte forelesere og kompendiumforfattere som gav ganske enkelt blaffen i alle forespørsler og purringer om å hjelpe til med arrangementet av kurset. Et C-kurs er med på å gi norske fallskjermhoppere den høyeste status som finnes i landet, og bare en promille av våre aktive utøvere av sporten når dette stadium. Det er derfor forstemmende å oppsere at folk som til og med påtar seg tillitssverv for F/NLF, ikke en gang gir beskjed om at de er forhindret fra å skrive kompendium og/eller kan holde den forelesning de anmodes om å gjøre. Dette var det desidert mest negative element ved kurset, men allikevel lærerikt.

Et annet kritisk punkt jeg vil trekke frem, er dessuten mange av de påmeldtes uteblivelse. Også blant disse var det noen som ikke meldte fra i det hele tatt. At forberedelser til VM i Australia er grunnlag for ikke å stille opp, kan jeg godt forstå, men av de 13 som ikke møtte frem, var svært mange aldri aktuelle til VM-laget.

Imidlertid, de 13 som deltok på kurset - og samtlige bestod alle eksamener, fikk sansynligvis (les:forhåpentlig) svært godt utbytte av de dagene de var i Oslo. Enkelte følte seg muligens noe snytt da de etter å ha forberedt seg tildels svært godt i det på forhånd utdelte materiale, kun fikk en svært amputert eksamen. Dette forhold skyldes atter de uansvarlige forespurte forfattere. Imidlertid, samtlige hadde på forhånd levert inn en særoppgave som skulle omhandle et fallskjermrelevant tema. Denne oppgaven VAR Å BETRAKTE SOM ET RENT EKSPERIMENT; OG VI HADDE TO HOVEDGRUNNER FOR EKSPERIMENTET: Gi I-1 kandidater erfaring i å behandle et enkelt tema/emne, og lete frem til relevant litteratur. For det andre: Spre kunnskaper.

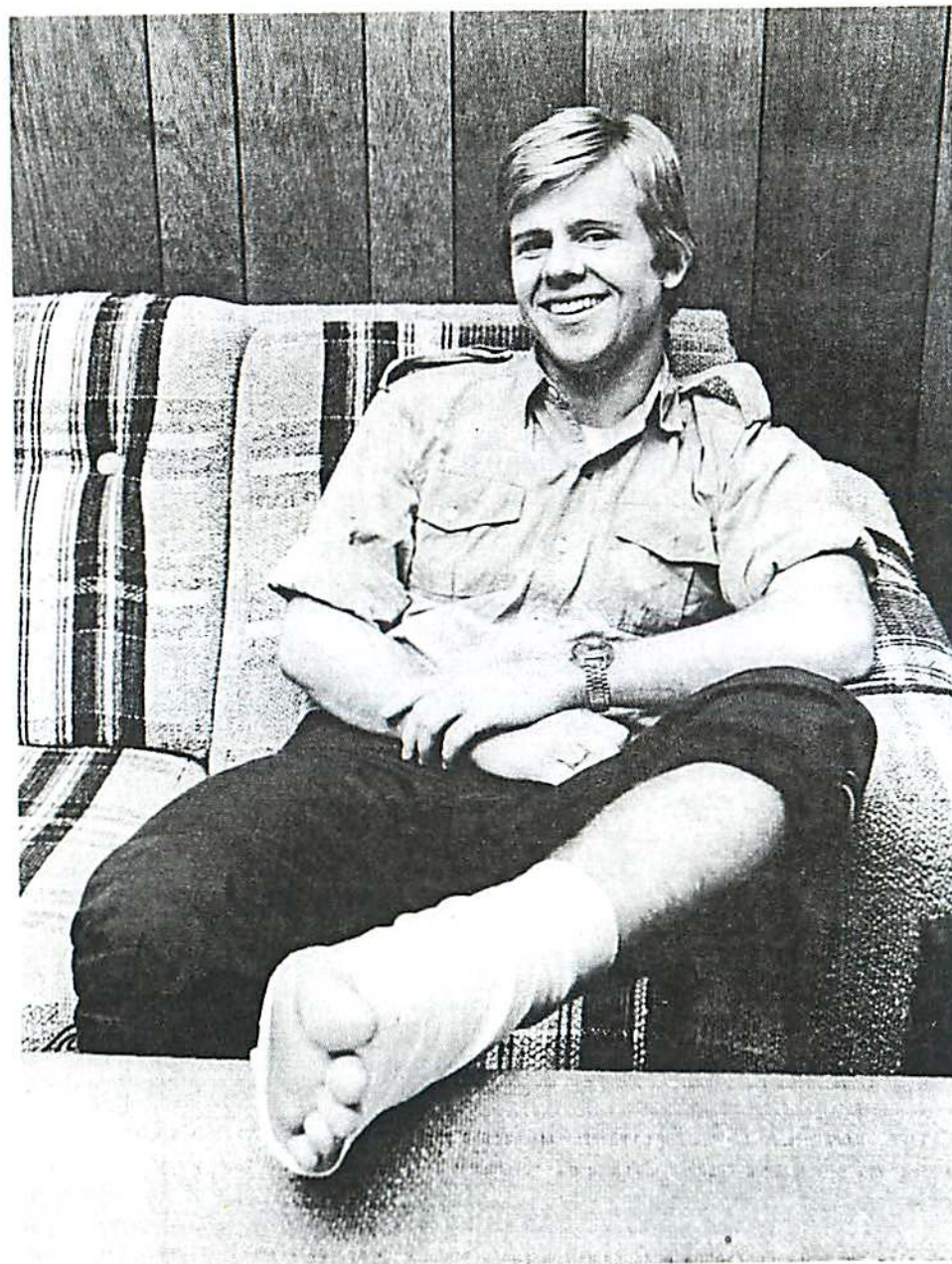
Vi regnet med at når så mange erfarne fallskjermhoppere skulle skrive en særoppgave om noe av det som interesserer dem aller mest, måtte det komme ut enkelte eminente besvarelser. Dette holdt godt skikk, og flere av oppgavene egner seg godt for publisering i Fritt Fall, og vil bli gjort.

Sansynligvis vil vi i fremtiden legge atskillig mer vekt på denne evalueringsformen, selv om vi ikke går bort fra skriftlige prøver, og praktisk instruksjonsprøver. Særoppgavesystemet vil bli satt i et helt konkret system, og det vil gi gitt nye kriterier for hvorledes den skal utarbeides.

---De 13 er forhåpentligvis visere enn det de var før kurset. Eilif Ness lærte dem å bruke hue, og å tenke kritisk - blant annet.

Sammen med Einar Thoen, som lærte dem å undervise andre, var Eilif gjennomgangsfiguren ved katetret. Begge to fortjener en varm takk for innsatsen. Det samme gjør Hallvard Stensaas, Finn Ove Gaasøy, Terje Brandsnes og Tom Skogsberg, som alle støttet fint opp om kurset, og ydet meget verdifulle bidrag. Neste gang ser jeg det som en selvfølge at samtlige forespurte forelesere i allefall gir beskjed om de har anledning til å bistå. (Hvis enkelte nå synes at jeg mobber enkelte personer litt for mye, beklager jeg, men jeg synes ærlig talt at det er for jævlig å ha så liten respekt overfor Norges høyeste utdanning innen fallskjerminstruksjon - på forbundsplan.)

De 13 som gikk kurset, og som alle bestod, var: Torbjørn Haugen, Andøya,

ARNE HUSBY, DRAMMEN FALLSKJERMKLUBB, SMILER TIL FOTOGRAF STEIN FJESME FRA VG, ETTER DEN HÅRREISENDE OPPLEVELSEN PÅ RYGGE HOPPFELT. HAN VISTE SAMMEN MED FLYGEREN EILIF NESS EN PSYKISK STYRKE MANGE VIL MISSUNNE HAM. MEN SÅ ER HAN OGSÅ UTDANNET I BODØ FALLSKJERMKLUBB! DET ER IKKE MANGE HOPPERE SOM KAN ROSE SEG AV Å HA LOGGET 15 MINUTTER "FRITT-FLYG" MED DERPÅ FØLGENDE LANDING UTEN SKJERM. HVA VILLE HA HENDT OM NERVENE SVIKTET, OG SKJERMEN BLE UTLØST? SKREKK OG GRU!

TESTING AV KROKER Av sivilingeniør Hans Frisak

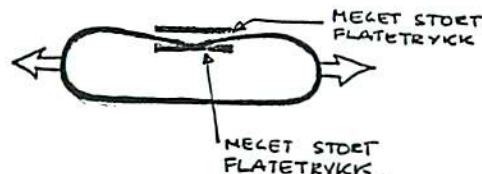
EN DEL CUTAWAY FRA FIRKANTSKJERM HAR VÆRT FORÅRSAKET AV AT MAILLON RAPIDE-KROKENE HAR SVIKTET. PARAFILITE HAR HELE TIDEN PÅSTÅTT AT KROK-SVIKT SKYLDES FOR DET MESTE AT HOPPEREN TEITER TIL MUTTEREN FOR HÅRDT NAR HAN MONTERER SKJERMEN. RESULTATET BLIR DA AT GJENGENE BLIR ØDELAGT OG KROKEN TÅLER DERMED IKKE BELASTNINGEN VED SKJERMÅPNING. RIKTIG FREMGANGSMÅTE ER Å FINGER-TEITE MUTTEREN, OG BRUKER EN NØKKELEL SA SKAL DETTE GJØRES MED ENGLEHÅND; D.V.S. DU SKAL IKKE STRAMME HÅRDT. HANS FRISAK VISER OSS HER HVILKE RESULTATER HAN HAR KOMMET TIL VED VIDENSKAPELIG TESTING AV NEVNTE KROKER.....RED.

MAILLON RAPIDE No 5 tåler faktisk 1690 kg under statisk belastning. Den vil muligens tåle noe mer, men i våre oppspenningsbakker ble det en viss kjervvirkning, noe som fikk startet et skjærbrudd. At bruddet startet der er derfor trolig tilfeldig. Se prøvestav 1 på fig. På prøvestav 2 dro vi mutteren over gjenge og den røk da som forventet i gjengene og ved mindre belastning, dog holdt den 1080 kg. Ved videre belastning viste det seg at det skulle kun en kraft på 200kg for å åpne lenken videre. Dette viser viktigheten av å ha en lukket lenke.

MAILLON RAPIDE No 6: Vår strekkbenk tillot ikke større drakraft en 2000kg og ved denne kraften holdt lenken. Vi dro deretter mutteren over gjenge, men klarte heller ikke da å få brudd ved full belastning. Vi åpnet så lenken og det skulle 320 kg til for å rette ut kroken.

KONKLUSJON

Mailon Rapide No 5 og 6 tåler meget stor statisk belastning (ref resultater), men det er av aller største viktighet at mutterene er skrudd riktig til. Det holder i massevis å skru den til med fingrene, fordi når det kommer belastning på lenken vil

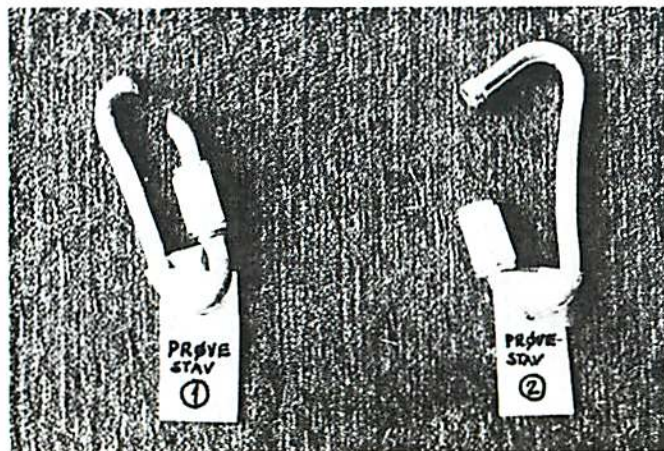
gjengene stå som vist på tegningen til venstre. Gjengene vil presses mot hverandre og få et meget stort flatetrykk enkelte steder. Dette hindrer at gjengene glipper. Det er imidlertid SVÆRT viktig at mutteren ikke skrur seg opp. Da mister man styrken fullstendig. -Nå må man være fullstendig klar over at disse resultatene er gjort under

svært gunstige betingelser. Ved økende belastningshastighet og avtagende temperatur øker faren for sprøbrudd.

Foto:
Per Olaf Pahr.

Test-tabell på neste side.

Skjedd bare en gang før

FREDRIKSTAD (VG) — Ddet er ikke dagligdags at fallskjermhoppere blir hengende fast i flyet de hopper fra.

Eiliv Ness, veteranen innen fallskjermhopp, ten som satt ved spaken da uhellet skjedde over Rygge i går, kjenner bare til ett lignende uhell fra før. Det skjedde i Svelts i 1968. Det var riktignok på 'sommertid, slik at landingen var litt hardere og fallskjerhopperen pådrog seg noen større skader enn dem Arne Husby fikk i går. I dag er Arne Husby svært glad for at det var Eiliv Ness som satt ved spaken i flyet. Ness' erfaring som flyver og fallskjermhopper hadde mye å si for det gode utfallet av uhellet. Eiliv Ness er nylig kommet hjem fra VM i fallskjermhopping i Australia, der han var leder for det norske laget. Han hadde vært hjemme bare én uke da uhellet skjedde i går.

Flyveren Eiliv Ness gjorde en kjempebragd bak spaken i flyet. Landet på 34 meter istedet for 150—200, med fare for flykrasj for å gi Arne skånsom landing.

VEDRØRENDE NERUHELLET JEG VAR UTSATT FOR PÅ RYGGE DEN 11.12.1977:

VAR DET MIN SKYLD?

ARNE HUSBY, C-238.

Jeg kom ganske kort tid etter den aktuelle hendelsen under var med at det fra visse hold ble reist kritikk mot min måte å behandle linene på i flyet. At kritikken ikke har vært reist direkte til meg får i denne sammenheng være en sak for seg. Jeg vil henlede oppmerksomheten på to følgende forhold:

1. Det eksisterer i skrivende stund ingen instruks som forteller hva en HM skal foreta seg med linene etter å ha halt dem inn i flyet.
2. Følgende er det opp til den enkelte HM hvordan han vil stue bort linene når disse har gjort sin tiltenkte oppgave.

Hvilke forhold er det så som influerer på HM's måte å behandle linene på? Jeg tror det er primært tre faktorer: a) Hva som sikkerhetsmessig er det mest forsvarlige, b) Den tid HM har til disposisjon før han selv skal hoppe, c) Hvilke anbefalinger han eventuelt har fått av andre, særlig vedkommende instruktør som gav han HM-utsjekken.

Det som umiddelbart springer en i øynene er den konflikt som kan oppstå mellom pkt a (sikkerhetsfaktoren) og pkt b (tidsfaktoren). Pkt. c går jeg forbi da jeg fikk min utsjekk på en annen flytype enn den jeg ble hengende etter, og at de anbefalinger jeg har fått av andre til dels er sprikende. Følgelig er det bare pkt a og b som har interesse i denne sammenheng.... Vedr. pkt a: Det mest forsvarlige i mitt tilfelle ville selvsagt ha vært å kroke linene løs og stikke dem inn under flyversetet. Det er min oppfatning at dette er den almindelige praksis blant HM'ene på Rygge når disse skal høyere opp for f.eks. å hoppe RW. Dette meg selv innbefattet. Vedr. pkt b, og konflikten med forrige punkt: Jeg skulle imidlertid hoppe ut ganske umiddelbart etter at siste elev var satt ut. Etter at denne hadde fått skjerm, satte jeg igang for å løsne krokene. Disse kan som kjent være leie å få løsnet, særlig når man har på seg hansker og fingrene er frosset.

Da jeg fikk tomme opp fra flyveren hadde jeg enda ikke greid å få løsnet de omtalte krokene, så jeg stuvet linene bak meg og hoppet kort etter. Var så denne handlemåten gal, slik at det var min skyld at jeg ble hengende? Jeg kunne selvsagt ha stuvet linene forover i maskinen, men de lå, og ligger også normalt såvidt sammenflokke at de ville ha blitt liggende nærmere benene mine da. Så kjære kritiker, hvor ligger min feil og hva ville du ha gjort anderledes? Bedt om nytt run? Latt være å hoppe?? Jeg bare spør.....

TIL VENSTRE SER VI GARRY CARTER, USA, VERDENSMESTER I RW-8. TIL HØYRE: ARTIG INNSLAG FRA INDONESIA. "DET ER VIKTIGERE Å DELTA ENN Å VINNE". DISSE KARENE PIKK 4-EREN SAMMEN FIRE GANGER I LØPET AV KONKURANSEN. FRA V. TEAM LEADER SOEMARDHIE, ROBBIE MANDAGI, ALFRED MANDAGI, HARRY KOENTJORO OG JAPTE SOELISTRO..... Foto: Torolf Paulshus

Seks nasjoner hadde sin firer i åtterten, derav Canada og Vest-Tyskland. De fire andre nasjonene var Australia, Nederland, Norge og Sveits. Det hersket imidlertid utbredt enighet om at sammenblanding av lag langt fra var noen ideell løsning. Med det til enhver tid relative høye nivå innen RW, skal det kraftig mye og jevn innsats til for å nå opp i en gren i et VM. Firer og åtter er to forskjellige former for RW. Om vi ønsker toppplasseringer i begge grener med det samme mannskap, står vi straks ovenfor problemer. Effekten av et lag i laget med hensyn til motivering og lagånd er en annen og betydelig side av saken. Alt i alt må vi si oss fornøyd med innsatsen, nr.7 i 8-er og nr.8 i 4-er var godt innenfor rammen av våre forventninger. Som alltid etter konkurranser følte vi at vi likevel kunne ha gjort det bedre, men ser vi på resultatlisten måtte vi ha hoppet mye bedre for å avansere et par plasser. 25 stk åtterhopp fra Caloundra, og 13 firerhopp siden NM blir smårusk sammenlignet med de beste nasjoners treningsgrunnlag.

Stand-by pauser pga været medførte livlig RW-trafikk i svømmebassenget. Kveldene ble tilbrakt i baren og i filmrommet hvor stemningen alltid var på topp. USA-8 hadde under hele sin trening i Pope Vally brukt Rande Deluka som fotograf. Disse filmene hadde han redigert sammen med B.J. Worth og satt sammen til to stk 15 minutters ruller. Utmerket instruksjon og populær underholdning. De viste også en rekke andre filmer, bl.a opptak av 40-manns boks hoppet under årets US Nationals. Andy Keech, mannen bak "Skies Call", hadde sammen med Rande Deluka ansvaret for et kveldsseminar om FF-fotografering. Dick Morgan fra Para Flite var innom og ryddet opp i misforståelser om firkanten, pakking og deres funksjon. Dessuten brakte han med seg firmaets nye firkant reserve som vakte stor oppmerksomhet. Den er fortsatt under utprøving og vil etter programmet bli lansert i mars. Mesterskapet ble formelt avsluttet onsdag ettermiddag 30/11 med kåring av RW-verdensmestere og utdeling av pokaler og medaljer.....

ØSTERSUND FALLSKJERMKLUBB MEDDELER AT ÅREVECKAN 1978 ARRANGERES I TIDEN 4 - 11 MARS. Prisen bli ca S.kr 295 for hele tiden (seng, stue) OG OVERNATTING SKJER PÅ ÅREPORTENS STUGMOTELL. PÅMELDING: MARGARETA AHLSTEN, ODENSALAGATAN 49B, 831 00 ØSTERSUND. Opplysninger: tel.063/103162.

1976 FATALITY REPORT

by Jerry and Sherry Schrimsher

There were 54 fatalities in 1976. 49 have been used in this report. USPA is still missing 5 reports, which have not been submitted, despite repeated requests.

In comparing the number of fatalities per year, anyone can easily see that in 1976 the number increased. This increase is alarming! But... since we have no way of knowing how many jumps are being made each year, or how many new people are jumping, we can not really conclude from the data presented that sport parachuting is becoming less safe, or that the percent of fatalities per number of jumps is on the increase.

We have been publishing the summary reports in *Parachutist* in an effort to enlighten jumpers and possibly spot any trends. It is the purpose of these statistics and graphs to compare the cause of fatalities, the experience level, and the effect of automatic openers, with fatality data of the last 10 years.

We have not been able to spot any one fact that could be a trend, but there are a few points that need attention.

One item is the increase of main malfunction-related fatalities. The percentage of malfunctioned mains to number of fatalities is considerably higher in 1976 than the last 10 years. (See the Fatality by Cause 1966-1976 table.) This year 61% of the fatalities were caused by malfunctioned mains. From 1966 to 1975 the average percent of malfunctioned main fatalities is 51% with a low of 28% in '66 and a high of 57% in 1972.

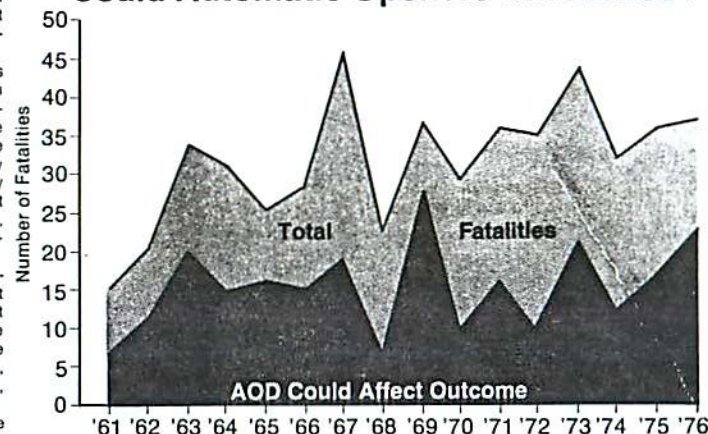
If you look over the summaries published, you very frequently see phrases like: "high speed malfunction, cut away too low," or "rig was not packed according to the manufacturer's specifications," or "deceased was jumping homemade modifications or gear," or "deceased was unfamiliar with gear."

Homemade Gear

We find it very disturbing when we get a fatality report and one of the factors to be considered for cause is that the deceased was jumping homemade gear.

One of the items being "whipped out at home" is the hand deployed pilot chute. There were fatalities in 1976 in which the "homemade" hand deploy was a factor.

Could Automatic Openers Save Lives?

Rick Dubinsky's article in the August 1977 *PARACHUTIST* does a good job of alerting jumpers to the dangers of what he calls the "basement rigger."

Lost Track of Time

When we get reports that state "high speed malfunction, cut away too low," there is a tendency to feel that the deceased was not aware of how much precious time is being lost on a fast malfunction, and waited too long before cutting away!

The jumping community does not seem to be as "got a malfunction... CUT AWAY!" conscious as it has been in the past. It appears some jumpers are trying to "work it out" before pulling the reserve. This has cost lives!

Unfamiliar Gear

Another conclusion that we frequently see is, "deceased was unfamiliar with gear." Jumpers are switching gear for any number of reasons... buying, borrowing, "testing," whatever. Some jumpers have been unfamiliar with the procedures for the hand deployed pilot

chutes, new canopy releases, canopy malfunctions, etc. We have a lot of new gear on the market today, some tried and proven, and some still being tested. It is the jumper's responsibility to be certain that he understands how his equipment operates in any given situation.

The members of the USPA-affiliated Parachute Equipment Industry Association (PEIA) have formed a committee that will study instruction manuals in an effort to get even a clearer understanding of equipment out to the public. With all this in mind, I see no reason for each jumper not to be familiar with his gear!

Student Jumpers

The average percent of fatalities attributable to the student jumper (1-24 jumps) from 1966 to 1975 is 45%. In 1976, 42% of the fatalities were in the 1-24 jump range. (A little lower this past year.)

These are just some of the items that we can conclude from the statistics and summaries. Look over the data, draw your own conclusions and take action in your area to prevent fatalities. I would hope that we *Communicate, Educate, and don't Hesitate*; ... (to pull, that is!)

PARACHUTIST/November 1977

F-NLfs PLAKATER !

BLI FALLSKJERM-
HOPPER !

FARGE-PLAKAT!! VANLIG FALL-
SKJERMSPORT DEKKES VEL GANSKE GODT AV
DETTE FARBEBILDET I A3 FORMAT. AT
HOPPEREN HAR RW-DRESS FÅR STÅ SIN
PRØVE. BILDET ER TATT AV EINAR
LUNDLIE.
DENNE PLAKATEN HAR ET HVITT FELT NED-
ERST FOR EVENTUELL TEKSTING.

← SORT-HVITT PLAKAT SOM VISER
HVIKEN FANTASTISK GLEDE DET ER Å
BEHERSKE DET FRIE FALLET! PLAKATEN
ER I A3 (2x4) FORMAT OG HAR ET
HVITT FELT I MIDTEN FOR TEKSTING.
DE FINE BILDENE ER TATT AV LARS
THOEN.

KUN KR.3,- PR. PLAKAT !

AT KLUBBENE HAR MANGLET ET BRUKBART TILBUD NÅR DET GJELDER PLAKATER FOR
Å KUNNGJØRE KURS O.L., VET VI ALLE. DET HAR NEMLIG VÆRT ET ØKONOMISK
SPØRSMÅL. FRITT-FALL MENER Å HA LØST PROBLEMET VED PRODUKSJONEN AV
DISSE TO PLAKAT-TYPENE. DE ER SLETES IKKE FULLKOMNE, MEN BRUKT PARVIS,
DVS. EN FARGE OG EN SORT-HVITT SAMMEN, SÅ DANNER DE ET BRUKBART PR-
OPPLEGG VED KUNNGJØRING AV ELEV-KURS, FOREDRAG, UTSTILLINGER, KUNNGJØR-
ING OM KONKURRANSER OSV. ALLEREDE IDAG HAR VI SOLGT UT HALVE BEHOLD-
NINGEN! IKKE SÅ RART NÅR VI TENKER PÅ AT PRISEN KUN ER KR.3,- PR. STK!

VED BESTILLING: SEND POSTGIROBLANKETT MED NØDVENDIG BELØP TIL FRITT-FALL
HERNESVEIEN 29, 8000 BODØ.

NB! NB! NB! NB!

Minste bestilling: 10 stk.

SAMTLIGE AV ÅRETS VM BILDER ER FREMKALT OG KOPIERT AV VÅR ARBEIDSOMME
REDAKTØR I FLY NYTT, PER OLAV PAHR. ELLERS ET TAKK TIL TOROLF PAULSHUS
SOM VAR FRITT-FALL'S IVRIGE FOTOGRAF I AUSTRALIA!

SVENSKENE GJORDE EN FANTASTISK INNSATS. SØLV I FIRER SEKVENS!

USA og Canada hadde under treningsleiren i Caloundra vist meget god hopp- ing i 8-er. I 4-er hadde Sverige gjort et solid inntrykk. Frankrike og Vest-Tyskland kom sent, og deltok ikke i Queensland mesterskapet. Alle leverte imidlertid fine resultater i løpet av innhoppingen. Derne var og så meget interessant med hensyn til domming og dommeravgjørelser. Kvali- teten på de beste lagene var meget god og regelryket gav muligheter for utallige forskjellige utførelser.

C.I.P. president Horst Brandel, Øst-Tyskland, holdt åpningstalen ved defi- leringen tirsdag formiddag. Royal Australian Air Force foretok to overflygninger med 3 stk F-111 jagerbomb- ere og Roger Hull ledet et 24-manns forsøk fra Twinn- Otteren med hoppere fra alle 19 deltagende nasjoner. Bent Laursen var vår mann i formasjonen og kunne fortel- le om livlig og interessant forhold! Samlingen gav fra første dag

KONSENTRASJON!! B.J.WORTH OG GARRY CARTER, USA, UNDER BAKKETRENING. "YOU PULL MY PANTS, I'LL PULL YOUR PANTS, AND WE WILL ALL PULL OUR PANTS TOGETHER....." Foto: Sotolf.

Lørdag 19/11 avsluttet vi treningen idet Twinn Otteren dro over til VM- arenaen i Gatton. Caloundras borger- mester hadde om kvelden invitert alle landslag til middag med fri servering i rådhuset, et selskap som forløp ut- en Warendorf-tendenser, om noen skul- le ha hørt om det.

VM-samlingen var lagt til Queensland Agricultural Collage. Skolens student- er hadde rømt forlegningene to dager i forveien da vi ankom med buss fra Brisbane. Stedet lå 10 mil vest for Brisbane på Australias Østkyst. På skoleområdet lå forlegninger, en stor spisesal, undervisningslokaler, 50x12 meters utendørs svømmebasseng, og en større åpen bygning med bar og film- rom til bruk som samlingssted om kveldene. 200 meter unna lå skolens egen flystripe og to store gressbaner. I den ene var 19 større telt til lag- ene satt opp i halvsirkel. Her fantes også kiosker, fallskjermreperasjons- telt, resultattavle, presse og infor- masjonssenter og militære vaktavdel- inger. Landinger var her forbudt og lagt til nabobanen..

Innhoppingen startet mandag morgen. Det skulle avvikles 3 omganger i beg- ge grener før mesterskapet kunne set- tes igang.

SKYVAN TAILGATE BOOGIE -77.

T. Haugen D-101

Vi RW-freakes her oppe i det høye nord hadde lenge ønsket oss å hoppe ut av en større flymaskin noen ganger, om ikke annet en 206.... De seriøse blant oss reiser jo land og strand rundt i sesong- en for å være med der det skjer, men hvorfor ikke gjøre det her oppe i vår egen krets? Vår svingende RW-boogie mann på Bardufoss, herr Einar Thoen, og så kalt "Rittmestern", var den som først brakte tanken på bane. Det var lenge snakk om en Twinn-Otter for det flyr jo Widerøe rundt med her oppe. Dette skar seg, etter sigende på grunn av en teknisk ordre fra fabrikken som forlangte at for å droppe noe fra flygemaskinen så måtte man montere en "flight operable door", man fikk altså ikke ta av med dera avmontert?! Men Einar ga seg ikke han, et selskap ved navn Air Executive har nemlig et par Skyvan flygende camp- ingvogner i Nord-Norge til enhver tid, og denne gangen ble det full klaff! Vi fikk endog en mye bedre deal med hensyn til overføringen.; Når en av flyene skulle til Oslo kunne de stille på Bardufoss en helg uten at overfø- ringen kostet oss en øre. Dermed var datoen klar. Selveste Bent Laursen ble engasjert som RW-instruktør og kom opp- over, og alt var klart, nå sto det bare på været.....

Fredag 7.oktober om kvelden samlet folket seg på Bardufoss. Bent instru- erte, og vi planla utsprangene i gym- salen. Foruten Bent hadde vi enda en langveisfarende: Pål "Polly" Hansen fra Asker & Bærum FSK. Han skulle vise seg å være en av de hoppere vi hadde for få av. (Takk for initiativet du viste ved å komme, Polly, håper det var vart det!) Ellers var det folk fra Bodø FSK, Vesterålen og Andøya. Et par stykker fra Harstad kom på lørdag. Fra Bodø, som var lengst unna av de Nord-Norske klubbene kom Per Arne Jerremiassen, og Einar Schølberg. Per Arne er en personlighet som gjør vei i vellinga hvor han viser seg, og slik var det nå også. Men Bodø FSK som helt siden 1970 har hatt alt, har vel flere RW-hoppere? Neste gang finner vi forhåpentligvis flere Bodø-hoppere i den store Nord-Norske stjerna vi da skal lage.... Alt i alt, når vi så på gjengen, var det nok for få folk med erfaring fra større formasjoner til at vi kunne vente oss det helt store, men vi hadde da nok til å hoppe. Som vanlig ved fallskjermssamlinger på Bardufoss så samlet gjengen seg i

GIJGEN SAMLET VED HOPPFlyET

TØRRTRENING I GYMSALEN.....

2nd WORLD PARACHUTING CHAMPIONSHIPS IN RELATIVE WORK

21-30 NOVEMBER 1977 - GATTON, AUSTRALIA

TOROLF PAULSHUS, D-86, TAR OSS HER MED TIL AUSTRALIA: VM I RW 1977.

Treningsleiren ved Caloundra, Australia, var første mål ved avreise fra Fornebu morgenen 4/11-77. Dette var vår eneste praktiske løsning på åter-treningen fordi høstvær og lange avstander her hjemme umuliggjorde hopping her hjemme.

Sammen med engelskmenn, svensker, tyskere, amerikanere, canadiere, franskmenn, østerrikere og flere andre nasjonale lag, inntok vi Caloundras eneste høyblokk. Caloundra var en liten ferieby 10 mil rett nord for Brisbane på Australias øst-kyst. Hoppingen ble fra første dag lagt til de tidlige morgentimer, da vind og skyaktivitet tiltok utover dagen. Vi hoppet i to dager fra en Britten Norman Islander, en maskin som ble avløst av Trans Australians Airlines Twin Otter, komfortabel med svært dør. Treningen gikk trått. Ventingen under teltduk og eukalyptusrør på sol og blå himmel ble kortet med bakketrening og utforskning av nytt utstyr. Enkelte skybrudd satte gjerne hele feltet under vann, men etter en halvtime sol var det like tørt. Ved utelandinger fikk vi ofte hilse på det lokale dyreliv bestående av naboens mannevonde mannshøye krepper. Bilif dumpet engang over en flokk emuer på vei tilbake til feltet, og kolonien med kenguruer som holdt til i nærheten, hadde vi kontakt med daglig. Kvikkssølvsoylen opererte gjerne rundt 30-tallet eller over, en temperatur som passet oss godt. På ettermiddagen ga dette fine forhold under våre tvilsomme surfe-seanser i bølgene langs den milelange stranden nedenfor, boligen vår... Treningsleiren ga oss 25 stk 8-er hopp og 4 stk 4-er hopp,

1977 WORLD PARACHUTING CHAMPIONSHIPS

8 MAN EVENT

DRAW NO	COUNTRY	Rd1	Rd2	Rd3	Rd4	Rd5	Rd6	Rd7	Rd8	Rd9	Rd10	PLACE	DRAW NO	COUNTRY	Rd1	Rd2	Rd3	Rd4	Rd5	Rd6	Rd7	Rd8	Rd9	Rd10	PLACE	
	SWITZERLAND	2	0	2	4	2	3	9	1	1	2	2			SWEDEN	9	6	4	7	10	7	4				
	UNITED STATES	3	4	7	5	10	4	18	5	18	5	3			SWITZERLAND	3	3	3	5	4	3	1	1	1	1	
	THE NETHERLANDS	1	1	1	3	2	3	6	1	0	5			AUSTRIA	4	1	2	7	3	3	4	1	1	1	1	
	GREAT BRITAIN	2	3	4	9	3	12	4	6	3	13	3			UNITED STATES	7	5	12	14	4	18	9	27	7	34	
	NORWAY	2	2	4	2	6	2	8	3	1	12			BELGIUM	2	3	2	7	2	6	1	4	1	1	1	
	FED REP GERMANY	4	4	5	13	4	17	6	23	4	27			THE NETHERLANDS	3	2	2	1	0	6	18	5	18			
	AUSTRALIA	3	3	6	2	4	2	4	16	4	23	3	23		SPAIN	1	1	2	1	1	4	3	7	3	10	
	FRANCE	4	3	7	6	13	4	7	22	3	25	3	26		GREAT BRITAIN	6	4	4	14	3	17	3	20	6	26	
	NEW ZEALAND	3	1	4	1	5	1	6	1	0	7	2	9		VENEZUELA	7	3	13	3	4	17	6	23	8	31	
	CANADA	4	4	8	5	15	4	7	5	22	4	26	2	26		DENMARK	3	3	4	3	1	10	5	15	4	19

4 MAN EVENT

APPROPOS SKYVAN BOOGIE: I MIDTEN SER VI FORFATTEREN TORBJØRN HAUGEN FLANKERT AV BJØRN LARSSON TIL VENSTRE OG ANTHON ØIEN TIL HØYRE. DETTE LAGET DANNER DET BERØMTE LAGET "ANDØYA EXHIBITION TEAM". SAMTLIGE SMILER, NOE SOM SKULLE INDIKERE AT DE ENTEN HAR GJORT I BUKSA; ELLER DE HAR DET ALLE-TIDERS. RED ER MEST TILBØYELIG TIL Å TRO DET.....SISTE. BILDET ER TATT AV VÅR IKKE UKJENTE PER O. PAHR UNDER NTHFSK'S TRENINGSUKE PÅ RINNLEIRET I SOMMER.

Gamle "Fritt-Fall"!

Som de fleste hoppere vet så kom FF ut for første gang i 1973. En del av opplagene er utsolgt, men enda har vi følgende nummer igjen:

Nr.4-74, Nr. 1,2,3 og 4-75, Nr.2,3 og 4-76, Nr. 1,2,3 og 4-77.

Hvert blad koster kr.5,- og kan fås ved at du SENDER INN ET POSTGIRO-BLANKET MED DET RIKTIGE BELØPET TIL FRITT-FALL. Husk å fyll ut blanketten riktig!

HVA VAR FF UTEN POP?

REDAKSJONELT

At bladet er 14 dager forsinket blir vel tilgitt når det kommer ut med ny rekord på 48 sider.

I år, dvs 1978, blir vi på nytt å forsøke å etablere oss som eget Forbund innen Norges Idrettsforbund. Sannsynligvis blir vel dette siste alvorlige forsøk på lenge, men du verden hvor fint det ville ha vært om vi hadde lyktes. Om vi ikke klarer det, blir en mulig løsning å utvide NLF til også å omfatte Hang-glider folket, men den tid den sorg.

Avisutklipp fra Vestfold viser at vi går vanskelige tider i møte. Folk vil ikke lenger ha småfly over hodet på seg, ei heller fallskjermhoppere. Heldigvis har vi enda hoppfelt uten såkalte miljø problemer, men disse problemene må vi ha i fokus når vi staker ut fremtidens fallskjerm-Norge. Selv er jeg ikke i tvil om hva som må gjøres: Mens det enda er alburom, og såkalt ødemark, bør NLF sikre seg et større område ved kjøp eller ved bygning, som ligger langt utenfor tettbebyggelsen. Dette området ryddes til en kombinert hoppfelt/feltflyplass, gjerne med sekundær funksjon som skogbrannvakt-stasjon, turist tjeneste osv, men primært som et eget selveid hoppfelt til disp for de nærmeste østlandsklubber.

Omslagsbildet. VM-laget i RW. Foran f.v: H.Frisak, T.Gundersen, E.Ness, R.Andreassen, K.A.Arneberg. Bak f.v: T.Paulshus, Claus Heen, O.Stenhaus, Helge Sandnes, Lars Thoen, (Bent Laursen ikke med på bildet) foto:Sotolf.

Annonsepriser: Annonser settes inn etter følgende priser: Helseid-kr.200 Halvsid-kr.125,- og Kvartside vil koste kr.75,- Minste ordinære annonse blir 1/8-side til kr.45,- Private små annonser, f.eks: "Brukt PC til salg" vil koste kr.10,-. Samtlige priser gjelder for sidene 4 til nest siste...

Artikler i "Fritt-Fall" er ikke nødvendigvis i samsvar med redaktørens mening. Ettertrykk tillates etter nærmere avtale med red.

Abonner på

FRITT-FALL

OFFISIELL ORGAN FOR FALLSKJERM-SEKSJONEN-NORGES LUFTSPORTS-FORBUND.

POSTGIRO
ADRESSE

3 27 55 00
-Fritt Fall- F/NLF
Herrnsv. 29
8000 BODO

Neste "FRITT-FALL"

KOMMER I BEGYNNELSEN AV
APRIL 1978.
STOFF MÅ VÆRE RED IHENDE
SENEST 25.MARS

Når du skal bestille et abonnement så send inn en postgiro blankett og SKRIV TYDELIG. Bladet kommer ut 4 ganger årlig, og koster kr.35,-

Redaktør:
BERNARD DUNCAN LYNG

LAG NR	NAVN	1.	2.	3.	4.	TOT.PRES	TILEGG	TOTAL	KLUBB
1.	I. OLSEN P. LINDAL	17.17 3.68	17.50 2.05	1.68 2.75	2.43 1.86	38.78 9.84	—	48.62	IKAROS IKAROS
2.	S. BJELLAND L. AASHEIM	3.76 3.09	7.84 19.02	5.13 1.16	6.64 3.38	23.37 26.68	50.02	50.02	IKAROS OSLO
3.	M. HELGERUD E. NESS	DC 0.83	0.96 3.51	1.42 1.21	0.40 2.48	2.78 8.03	10.81	40.00	50.81 DRAMMEN NIMBUS
4.	R. SVENDSEN L. THØEN	2.60 0.52	9.40 0.11	20.00 0.17	20.00 0.27	52.00 1.07	53.07	—	53.07 NIMBUS NIMBUS
5.	K. LERVIK B. ANDERSEN	0.03 4.52	0.14 0.43	0.09 0.93	1.88 5.68	2.14 11.56	13.70	40.00	53.70 OSLO OSLO
6.	H. LISSL T. TORGEIRSSON	5.66 4.86	1.07 4.11	20.00 3.31	20.00 9.68	46.73 21.96	68.69	—	68.69 NIMBUS NIMBUS
7.	T. SKOGSBERG S. RØED	3.08 3.34	0.47 0.70	0.13 9.84	0.02 2.92	3.70 16.80	20.50	40.00	60.50 DRAMMEN DRAMMEN
8.	K. OLSEN T. AUGESTAD	20.00 3.03	5.04 5.67	20.00 DC	20.00 0.68	65.04 9.38	74.42	—	74.42 IKAROS IKAROS
9.	K. ASERUD/ANOT J. HANSEN	4.56 0.35	10.13 5.10	20.00 3.28	7.32 0.25	42.01 8.98	50.99	50.00	90.99 DRAMMEN/NIMO DRAMMEN
10.	G. NORDSKOG S. BJØRNEBERG	20.00 6.60	1.29 3.19	2.83 4.28	14.52 0.11	38.64 14.18	52.82	40.00	92.82 DRAMMEN DRAMMEN
11.	P. PEDERSEN C. CORNELL	10.48 20.00	20.00 3.03	20.00 2.31	20.00 4.11	70.48 29.45	99.93	20.00	119.93 DRAMMEN DRAMMEN
12.	H. NØSSEN H. GUNDERSEN	8.14 15.89	6.22 14.11	4.42 16.46	20.00 20.00	38.78 66.46	105.24	20.00	125.24 NIMBUS NIMBUS
13.	P. SOLBERG A. BRANDSNES	13.00 20.00	20.00 7.56	1.66 0.28	5.57 20.00	40.23 47.84	88.07	40.00	128.07 OSLO OSLO
14.	G. STRAUME D. DAHL/LINDAL	16.25 3.83	20.00 6.12	20.00 20.00	20.00 7.40	76.25 37.35	113.60	60.00	173.60 NIMBUS DENMARK/IKAROS
15.	T. LARSEN M. THØRESEN	1.40 2.41	3.11 9.44	20.00 3.64	20.00 20.00	44.51 35.49	80.00	60.00	140.00 IKAROS OSLO
16.	K. SVENSSON S. NYLUND	9.90 4.98	10.03 20.00	4.15 6.90	6.18 20.00	30.26 51.88	82.14	60.00	142.14 IKAROS IKAROS
17.	S. JACOBSEN P. PAHR/RØED	11.71 3.22	20.00 20.00	3.75 14.70	20.00 1.66	55.46 39.58	95.04	50.00	145.04 ASKER & ØSTUM NTH
18.	T. GAUSTAD P. CORNELL	20.00 3.12	20.00 4.45	20.00 20.00	20.00 3.48	80.00 31.05	111.05	60.00	171.05 NIMBUS OSLO
19.	R. SAUG R. KRØS	20.00 3.33	20.00 12.44	8.98 12.28	20.00 20.00	68.98 48.05	117.03	60.00	177.03 NIMBUS DRAMMEN
20.	T. JOHANSEN H. SANDNES	10.52 20.00	11.25 20.00	8.91 8.05	20.00 20.00	50.68 68.05	118.73	60.00	178.73 NIMBUS NIMBUS

Hopp ut i det! Abonner på

Kommer ut 6
ganger i året.

Faldskærmsspringer

Føl med 1
Dansk hopp-
sport!

UDGIVET AF DANSK FALDSKÆRMS UNION

SEND D.Kr. 40,-
PÅ SJEKK ELLER
GIRO TIL:

HANNE BURMESTER,
Løblavej 6,
9380 Vestbjerg,
DANMARK.

US Vikings

If you understand Norwegian,
why not send a \$5 check for
a subscription to:

FRITT-FALL

The official publication of
the Norwegian Parachute Assn.
38 pages every three months

Barnesveien 29, 8000 Bodo,
Norway